

АЛАШАРА

“Alaşara” Abaza-Abhaz Etnik Grubunun Gelişmesine Yardımda Bulunma Uluslararası Birliği'nin Gazetesi

Sayı:

Mussa Ekzekov'un
Çalışanlarla Buluşması – 3 s.

Abhazy'a da “Abaza”
Şöleni Geçti – 4 s.

Tatlustan Tabulov'un İşini
Devam Ettirme – 5 s.

Abaza Köylerinde Spor
– 7 s.

12+

Mussa Ekzekov Yılın Hayırsever İşadamı Seçildi

Dünya Abaza Kongresi ve “Alaşara” Uluslararası Birliği'ni yöneten, KÇC Halk Meclisi Başkan Yardımcısı Mussa Ekzekov Rusya Geneli “Yılın Hayırsever İşadamı” Yarışması'nı kazandı. Galiplerin ödüllendirilmesi VIII Sankt-Petersburg Kültür Forum'u çerçevesinde 15 kasımda Faberje Müzesi'nde gerçekleştirildi.

Sergileri düzenlemesine sürekli olarak Mussa Ekzekov'un yardım ettiği Rusya Etnografi Müzesi Mussa Habaleviç'i aday olarak gösterdi.

“Bu tür sosyal statü ve seviyeye sahip olup, halkın maddi ve kültürel değerlerini korumak için şahsi birikimlerini harcayan diğer insanları tanıyorum. Rusya Etnografi Müzesi'nin sergilerini düzenlemesine katkılarından dolayı ona teşekkür ediyoruz.” dedi kurumun başkanı Vladimir Grusman.

Mussa Ekzekov'un kendisi de müze ile ortak çalışmasından memnundur. “Ülke için yeni ve önemli projelerin bizi beklediğinden eminim” dedi o. Bir de Mussa Habaleviç özellikle Etnografi Müzesi'nin kültür forumu düzenleme

merkezlerinden olmasının önemini belirtti. “Forumun en önemli konusu olan “Globalizasyon Çağında Kültür Kodları” konusu, müze ile ortak çalışmalarımız, yöneticisi olduğum “Alaşara” Birliği'nin çalışması ile örtüşmektedir. Modern şartlarda Rusya Federasyonu'nun tüm halklarının geleneklerinin korunmasının çok önemli olduğunu düşünüyorum. İşte onların mirasından benzersiz çok halklı Rusya kültürü şekillenmektedir” dedi ödülün sahibi.

Mussa Ekzekov'un etnografya ve kültür konusunda yardım çalışmaları sadece Rusya Etnografi Müzesi ise sınırlı kalmıyor. Hayırsever işadamı A.V. Suvorov adlı Devlet Memoryal Müzesi'nin Yardım Meclisi üyelerinden olup, 2017 yılında onlar için Almanya'dan “Rusya Emperator Hassası'nın Son Geçit Töreni” adında kalay askerlerden oluşan benzersiz koleksiyonu satın almış. Ekzekov'un desteği ile Elburgan köyünde bölge tanıtımı müzesi çalışıyor olup, burada “Abaza Avlusu” etnografi kompleksinin oluşturulması düşünülüyor ve müzenin yeni binası için yer belirlenmiş, proje çalışmaları sürdürülmektedir.

Rasul Çukov – Rusya'nın En İyisidir

“Alaşara” Derneği'nin Çerkessk şehri özelleştirilmiş alt biriminin yöneticisinin yardımcısı Rasul Çukov Rusya Milli Spor Ödülünü kazandı.

Ödül Rusya Federasyonu Yönetimi tarafından 2010 yılında vermeye başlandı. Ödülün kazanı ünvanı ve 1 milyon ruble para ödülü, sayelerinde Rusya'da sporun popüler olması ve milyonlarca insanın dikkatini çekmesine vesile olan sporcu, antrenör, medya temsilcileri, spor yapıları ve Federasyon bölgelerine verilmektedir.

Bu sene “Köy Yerlerinde Fizik Kültürü-Spor Faaliyetlerinin En Önemli Düzenleyicisi” olarak Rasul Çukov seçildi. Ödüllendirme töreni Moskova Müzikl Tiyatrosu'da gerçekleştirildi. Ödülü spor jimnastiğinden iki kez olimpiyat şampiyonu olan Aliya Mustafina ve RF Başkanı yardımcısı, Rusya Olimpiyat Komitesi başkan yardımcısı İgor Levitin'in elinden alan Rasul, yürüttüğü faaliyetlerden bahsetme imkanını ve çalışmasına büyük değer verdiğinden dolayı RF Spor Bakanlığı'na teşekkür etti:

“Fizik kültürü-spor faaliyetlerinin düzenleyicisi olarak şekillenmiş olmamda

borçlu olduğum, halkı, cumhuriyeti ve Rusya genelinin büyük fedaisi olan Mussa Habaleviç Ekzekov'a şükranlarımı belirtmek istiyorum. O, cumhuriyetimizde sadece sporun gelişmesi değil, aynı zamanda kültür ve dil ile ilgili de çok büyük çabaları gösteriyor. Ona çok teşekkür ediyorum!”

Ayrıca o KÇC Spor bakanı Raşid Uzdenov'a şükranlarını belirtti ve zaferini ilk antrenörü Azamat Çukov'a ve kardeşi Azamat İyonov'a ithaf etti.

Rusya'nın spor alanında en önemli ödülllerinden bir tanesinin elde etmesinden dolayı çalışmasını “Alaşara” Uluslararası Birliği'nin başkanı Mussa Ekzekov kutladı.

“Rasul'u hakettiği yüksek ödülü alması, kabiliyet ve çalışkanlığının kabul edilmesinden dolayı gönülden tebrik ediyorum. Enerjisi, sorumluluğu, spor ve öz toprağına karşı sevgisi sayesinde çok şeyi yapmak mümkün oldu. Sadece Karaçay-Çerkesya değil, tüm ülkeye köylerde sporun ne şekilde etkin ve başarılı olarak geliştirilebileceğini gösterdik. Yüzlerce çocuk spor kabiliyetlerini keşfetme imkanını buldu” diye yazdı Instagram sayfasında o.

Çerkessk'te Mussa Ekzekov'un Toplumsal Kabul Odası Çalışmaya Başladı

Çerkessk'te Dovatora No:17 sokağı “Alaşara'nın” ofisinde KÇC Meclis Başkan Yardımcısı Mussa Ekzekov'un toplumsal kabul odası çalışmaya başladı. Bunu Mussa Habaleviç “Apsadglı” Birliği'nin yönetim üyeleri ile 27 kasımda yapılan görüşmesinde ilan etti.

“Halk Meclisi” milletvekillerin çözebileceği sorunları bulunları buraya başvurabilir. Söz konusu sorunları sistematik hale getirecek ve onlarla ilgili kararlar alacağız. Toplumsal kabul odası seçmenlerle ile daha sıkı ilişkilere izin verecek ve cumhuriyet kanunlarının hazırlanmasında ve onlara ekleme ve değişikliklerin yapılmasında onların isteklerini göz önünde bulunduracağız” dedi Mussa Ekzekov.

Kabul odası hafta içi 9 ile 13 saatleri arasında çalışacaktır.

Rusya'da Federal Abaza Milli- Kültür Milli Muhtarlığı Oluşturulacak

Söz konusu karar Abaza etnik grubu toplumsal kuruluşlarının kurucular toplantısında alındı. “Rusya Abazaları Federal Milli-Kültür Muhtariyeti'nin” başkanı olarak Karaçay-Çerkes Cumhuriyeti Meclisi'nin Başkan Yardımcısı Mussa Ekzekov seçildi.

Yeni kuruluşun kurucuları Karaçay-Çerkes Cumhuriyeti ve Stavropol Bölgesi'nin bölgesel Abaza muhtariyetleri oldu.

Mussa Ekzekov'un belirttiği üzere söz konusu karar Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in yakın zamandaki Halklar Arası İlişkiler Kurulu'nun oturumunda belirlediği milli politika yönelimi ile tam olarak uygun hale getirilecektir.

“Federal Milli-Kültür Muhtarlığı'nın oluşturulması çalışmamızın hepten yeni seviyeye yükseltme imkanını verecek ve etnik grubu gelişiminde “Alaşara'nın” modelini federal seviyede tanıtılmasına imkan tanıyacak ve bu da Rusya tüm halkları için bir örnek olabileceğinden eminim” dedi Mussa Ekzekov.

Yaklaşmakta Olan Yeni Yılınz Kutlu Olsun!

Değerli hemşehrilerim!

Yaklaşmakta olan Yeni yılınızı yürekten kutlarım!

Herbir aile Yeni yılı özel bir bayram şeklinde karşılıyor. Yetişkinler onunla ilgili yeni umutlar besliyor, gençler mutluluğu hayal ediyor, çocuklar

mucizeyi bekliyor. 2020 yılında tüm özlem, hayal ve beklentileriniz gerçekleşsin!

**Sağlık, barış, esenliği dilerim.
Mutlu olun!**

**Dünya Abhaz-Abaza Kongresi Yüksek Meclisi Başkanı
Mussa Ekzekov**

DAAK Şubeleri Avrupa'da Oluşturuldu

Dünya Abhaz-Abaza Kongresi'nin daha önce belirlenmiş planları uyarınca DAAK heyeti aralık ayında diasporanın yaşadığı bir kısım Batı Avrupa ülkelerine çalışma ziyaretini gerçekleştirdi. Heyete Kongre'nin Yürütme Sekreteri İnar Gitsba, Yüksek Meclis üyesi Vyacheslav Çirikba ve bilgi portalı yöneticisi Amina Lazba katıldı.

Gezilerin ilk ülkesi Büyük Britanya oldu. 7 aralıkta London'da yaşayan Abaza ve Abhazlarla buluşma gerçekleştirildi.

"Konuşma Abhaz ve İngiliz dillerinde geçiyordu. Abhazya'nın siyasi ve sosyal-ekonomik durumu, DAAK çalışması, diaspora ile ilişkilerden sorumlu yapıların çalışması hakkında sorular soruluyordu. Diasporadaki cemiyetlerin Abhaz ve DAAK temsilcileri ile düzenli buluşmalarının gerçekleştirilmelerinin önemini altı çizildi." şeklinde anlattı Vyacheslav Çirikba.

Buluşmanın sonucu Birleşik

Krallık'ın başkentinde bölgesel şubenin açılması oldu.

Kongre'nin şubesinin oluşturulduğu ikinci ülke Hollanda oldu. Ona daha çok gençlerin aktif temsilcileri katıldı. Şubenin başkanı olarak oybirliği ile Amsterdam'ın 34 yaşındaki sakini Abhaz entik grubunun temsilcisi Ergün Aşuba seçildi.

"Benzersiz ve çok köklü kültüre sahip olmamız bizi diğer tüm dünyadan farklı kılıyor. Fakat aynı zamanda etnik grubumuzu fazla kimse bilmiyor. Dünyaya kendimizi tanıtmak için önce kendimiz kim olduğumuzu ve nereden geldiğimizi bilmeliyiz. İşte bu yüzden Kongre takımının bir parçası olmak istedim. Söz konusu faaliyetin esas amacı tüm dünya üzerinde parçalanmış olan Abhaz ve Abazaların birleşmesidir – ancak bu şekilde biz korunabileceğiz" şeklinde açıklamada bulundu DAAK bölgesel şubesinin yeniden seçilen başkanı.

Kongre'nin bölgesel şubesi Belçika'da da kuruldu. Onun Başkanı Daur Lomiya oldu.

O, buluşmanın sonuçlarını konuşurken, DAAK'ın Brüksel'de şubesinin oluşturulmasının özel bir öneme sahip olduğunu belirtti:

"DAAK'ın Bölgesel şubesinin Belçika'da açılması, şüphesiz, söz konusu bölgede yaşayan tüm Abhaz ve Abazalar için olumlu çok önemli olaydır. Belçika Avrupa'nın merkezinde bulunuyor ve geçeceği Avrupa Birliği'nin başkentidir ve bu da siyasi yönden de önemlidir. Brüksel'de Avrupa Birliği'nin en büyük yapıları bulunuyor – Avrupa Parlamentosu, Avrupa Birliği Merkezi Odası, Benilüks ülkelerinin sekreterliği."

Heyetin ziyaret ettiği dördüncü ülke Almanya idi. VAAK üyelerinin Almanya Abhaz-Abaza diasporası ile buluşması Alman Mosburg şehrinde geçiyordu ve burada 1993 yılında başlayarak artık 27 yıl boyunca Abhaz Kültür Merkezi (dernek) çalışmalarını sürdürüyor. Ona Bavarya'nın 100'den fazla Abhaz-Abaza etnik grubu temsilcisi dahildir. Mosburg'da Abhaz derneğine dört yıldır Sezay Çkok başkanlık ediyor. O, Almanya'da

1971 yılından beri yaşamaktadır. Özellikle Kültür Merkezi başkanı hemşehrileri ile buluşmayı düzenledi ve eşi Sibel Pathvariya ile birlikte yeni oluşturulan DAAK bölgesel şubesine katıldı. Yöneticisi olarak da Tayfun Paçuliya seçildi. O, tarihi yurdu ve Abhaz halkının gelişmesine fayda getirmek için çalışmaya hazır olduğunu belirtti: "Şimdi artık birlikte, birbirimize yardım ederek cemiyetimiz için faydalı olabileceğimize inanıyoruz. Ortak projelerin gerçekleştirilmesi ile ilgili çalışmalarda biz her zaman için sizinle birlikteyiz. Yakın zamanda buluşmayı gönülden umuyoruz."

Böylece, artık DAAK'ın 11 bölgesel şubesi oluşturulmuş bulunuyor. Daha önce onlar Abhazya, Kabartay-Balkarya, Karaçay-Çerkesya, Türkiye, Stavropol Bölgesi, Moskova ve Sankt-Petersburg'da açılmış ve çalışıyorlar. Ürdün ve Mısır'da da bölgesel şubelerin oluşturulması yönünden çalışmalar sürdürülüyor.

(DAAK bilgilis portalından alıntı)

Umar Konçev "Abaza" Kuruluşunun Başkanı Olarak Seçildi

"Abaza" Toplumsal Kuruluşu'nun 15 aralıkta düzenlenen XV Kongresi'nde başkanı olarak Umar Konçev seçildi.

Umar Konçev aktif toplumsal ve halkını seven kişi olarak tanınmaktadır. Son yıllarda o "Abaza" Çerkessk şehir derneğini yönetiyordu.

Kongre delegeleri oybirliği ile onu seçtiler.

Umar Konçev'i tebrik eder ve söz konusu sorumluluk gerektiren görevinde başarıları dileriz!

"Apsadgıl" Köylerde Şubeleri Oluşturuyor

2016 yılında Abazaların toplumsal hayatlarında önemli olay gerçekleşti. Milli kuruluşların birçoğu birleşmiş ve halkın sorunlarını ortaklaşa çözmek için Birliği oluşturdular. Üç sene içerisinde toplumsal Abazaların dil, kültür ve manevi hayatlarının korunmasına yönelik bir kısım önemli projeyi gerçekleştirebildiler. Fakat çözümleri için nüfusun daha fazla gruplarının katılımını gerektiren birçok mesele mevcuttur.

Durumların yerlerinde bizzat iyileştirilmesi ve Abaza köylerinin sosyal öneme sahip sorunların çözümü için "Apsadgıl" Birliği köylerden herbirinde kendi merkezlerini oluşturma kararını aldı. Yeni yapı Abaza köylerinin aktif kişilerini birleştirme ve potansiyellerini ortak yapıcı kaynağa yönlendirmeyi amaçlamaktadır. "Apsadgıl" Köy Şubeleri'nin yöneticisi olarak ortak karar ile Koordineli Kadınlar Meclisi Başkanı Malhozova Zaliha Azaliyevna seçildi.

"Apsadgıl" Merkezi'nin oluşturulduğu ilk köy Koydan oldu. En büyük Abaza kuruluşunun Koydan şubesinin yöneticisi olarak Makova Zargan Razmedinovna seçildi. Onun yardımcıları Dahçukova Raziyat Mussayevna ve Dahçukov Ralfidin Galiyeviç oldu. Koydan'ın peşinden "Apsadgıl" Birliği'nin şubeleri Staro-Kuvinsk, Novo-Kuvinsk, Kazma, Kara-Pago, Elburgan ve İnjiç-Çukun'da oluşturuldu.

Yıl sonuna kadar benzeri kuruluşlar geri kalan köylerde de oluşturulmuş olacak.

Anneler Günü – Hoş ve Faydalı Birleştirmek

Uluslararası Anneler Günü bayramına Abaza Köyleri Koordineli Kadınlar Meclisi her sene kutlama faaliyetleri düzenliyor. Bu sene meclis hoş olan ile faydalı olanı birleştirmek düşüncesi ile geleneksel buluşmayı Abaza köylerinde demografi durumu ile ilgili bazı sorunları tartışma alanı olarak kullanmak istedi. Psij Kültür Sarayı'nda geçen faaliyet konferans formatında düzenlenmiş olup, annelik ve çocukları koruma, çocuklu ailelerin devlet desteği, sağlık hizmetleri konularından sorumlu

bakanlık ve genel müdürlüklerin uzmanları davet edildi.

Fakat bayram yine bayramdır. Konferans anneleri kutlama ile başladı. Onlar Psij köy yerleşim birimi yönetiminin başkanı Murat Tabulov, Abaza Bölgesi Eğitim ve Kültür yönetimi başkanı Zemfira Murtazova, Abaza Bölgesi Milletvekilleri Meclisi milletvekili Ramed Haratokov, Abaza Halkı Aksakallar Meclisi üyesi Muharbi Gogov, Rusya Genel Halk Cephesi'nin Karaçay-Çerkes Cumhuriyeti Bölgesel Yürütme

Komitesi başkanı Lüdmila Kappuşeva, "Abaza" Toplumsal Kuruluşu'nun başkan yardımcısı Şors Çağov, "Abazaşa" Gazetesi baş editörü Fardaus Kulova, "Poliglot" Uluslararası kolejnin kurucusu Marjan Dagujiyeva tarafından dile getirildi.

Abaza köylerinde demografi durumu, çocuklu ailelerin destekleme devlet politikalarını gerçekleştirme, yeni doğan bebeklerin tıbbi desteğini modernleştirme, geleneksel aile pedagojisini uygulama ve terbiye

sürecinde çocuklarla ana dilinde konuşma ile ilgili sorunları Genel Rusya Toplumsal Cephesi KÇC eşbaşkanı, Cumhuriyet Çocuk Çok Profilli Baş Hekiminin yardımcısı İzabella Tlyabiçeva, Abaza Bölgesi Yönetimi'nin Çalışma Yönetimi ve Sosyal Gelişme uzmanı Arina Babitova, Abaza Köyleri Koordineli Kadınlar Meclisi başkanı Zalina Malhozova, "Alaşara" Uluslararası Birliği'nin başkan yardımcısı, "Apsadgıl" Birliği'nin sistem yöneticisi Ramazan Mhtse, Krasny Vostok'tan altı çocuk annesi olan çok çocuklu anne Lüdmila Hutova, "Alaşara" Çerkessk Özelleştirilmiş şubesinin yöneticisi Murat Mukov ve Abaza Bölgesi Kadınlar Meclisi Başkanı ve faaliyetin sunucusu da olan Zurida Aşiboka tartıştılar.

Konuşmalarda seslendirilen bilgi birçok katılımcı, özellikle de genç ve çok çocuklu annelerin bildirdiklerine göre çok faydalı ve günceldi. Bilginin daha iyi anlaşılması için konuşmalar oyun ve türkülerle karışık yapıyor olup, "Abazinka" koreografi grubu, "Abazgi" grubu, Sultan Laguçev ve Guram Şeremetov tarafından düzenleniyordu.

Bu şekil sıkı sohbetlerden sonra konferansın katılımcı ve misafirleri Kültür Sarayı'nın salonuna davet edildi ve burada onları için bayram ziyafeti bekliyordu.

Mussa Ekzekov RF Kültür Bakanlığına Hitap Etti

Karaçay-Çerkes Cumhuriyeti Halk Meclisi başkan yardımcısı, "Alaşara" Uluslararası Birliği'nin başkanı Mussa Ekzekov Rusya Federasyonu Kültür Bakanı Vladimir Medinskiy'e 2021 yılını Rusya Azınlık Halklarının Yılı ilan edilmesi teklifini sundu.

Söz konusu teklif VIII Sankt-Petersburg Uluslararası Kültür Forumu'nun neticesinde şekillendi. Forumun esas konusu "Globalizasyon Şartlarında Kültür Kodları" olarak belirlenmişti.

"Bahsedilen konu Rusya

Federasyonu'nda yaşayan etnik grupların kendilerine özel gelenek, kültür ve dilleri meselesi söz konusu olunca, özellikle günceldir. Birçok sene boyunca yöneticisi olduğum Abhaz-Abaza entik grubunun gelişimi ile ilgilenen "Alaşara" Uluslararası Birliği, Rusya ve yabancı ülkelerde Abaza Kültürünü koruma ve gelişme meseleleri ile ilgilenmektedir. Büyük tecrübe edinilmiş olup, azınlık halkları destekleme konusunda örnek olabilir" diyor hitabında Mussa Ekzekov.

Azınlık halkların kültürleri ve çok zengin kültür mirasını popüler hale getirilmesi için önemli katkı, Mussa Ekzekov'a göre, 2021 yılını Rusya Azınlık Halklarının Yılı ilan olabilecektir. Hitabında o bakanın söz konusu olayı organize etme olasılığını incelemesini arzu ediyor ve faaliyetlerin organize edilmesine olabildiğince çok katılma hazırlığını belirtiyor.

Hitabında bir de söz konusu inisiyatifin etnograflar ve müze yöneticileri profesyonel toplumlarında desteklendiği belirtiliyor.

Daha önce Rusya Azınlık Halkları Yılı düzenleme fikrini Rusya Etnografya Müzesi'nin müdürü Vladimir Grusman desteklemişti.

"Mussa Ekzekov etnografya konusu üzerine çoktandır ve sıkıca çalışmaktadır. Azınlık halkların tarih ve kültürlerine karşı saygılı olarak terbiye sürecine büyük önem veriyor. Rusya'nın kültür çeşitliğinin korunmasına yönelik olan söz konusu inisiyatif desteklemeye hazırız." dedi o.

Mussa Ekzekov Abaza Aktif Kişileri ile Buluştu

28 kasımda “Alaşara” Uluslararası Birliği’nin başkanı, “Apsadgı” (Vatan) Abaza Toplumsal Kuruluşlar Birliği başkanı, Dünya Abhaz-Abaza Kongeri Yüksek Meclisi başkanı Mussa Ekzekov, Abaza toplumun aktif üyeleri ile buluşmayı gerçekleştirdi. Toplantıya Abaza Halkı aksakalları, Abaza Bölgesi Yönetimi çalışanları, köylerin başkanları ve toplumsal aktif kişiler, ilim, kültür, eğitim, sağlık alanlarında faaliyet gösteren kişiler, hibe elde edenler ve “Alaşara” Derneği çalışanları, gençlik hareketinin aktif üyeleri katıldı.

Herkesi selamladıktan sonra Mussa Ekzekov katılımcılara neredeyse yedi yıl önceki buluşmayı hatırlattı ve o zamanlar Çerkessk’te “Alaşara” Derneği’nin Özelleştirilmiş Birimi bulunmuyordu.

“O zamanlar birçok kimse niyetlerimiz ve koyduğumuz hedeflerin ciddiyeti hakkında şüphelerini bildiriyorlardı. Yıllar geçti. Bu süre içerisinde biz ileriye doğru hareket etmekteyiz. Ve bugün artık birlikte ulaştığımız ve yapmış olduğumuz hatalar hakkında sizinle açıkça konuşmak, önümüzde koymamız gereken yeni hedefleri anlatmak istiyoruz.” şeklinde Mussa Habaleviç buluşmanın katılımcılarına hitap etti.

Daha sonra “Alaşara’nın” Çerkessk ofisi çalışanları kuruluşun esas çalışma yönleri ile ilgili kısa raporları sundular. Herbirine ayrılan 5-6 dakika yerine getirilen en önemli faaliyetleri sadece sıralamak için bile yeterli olmadı. “Alaşaralılar”, dinleyicileri yapılan çalışmaları ile şaşırtıyor ve yaptıklarının anlatımlarına ayrılan konuşma süresine zor sıvıyordu. En aktif uzman ve kuruluşun yardımcılarından Prof. Dr. Segey Pazov dahi itiraf etti: “Alaşara’nın günlük çalışmalarına katıldığım zaman çalışmalarının boyutuna sonuna kadar değer biçemiyorsun. Bugün ise biz tüm dallarla ilgili genelleştirilmiş bilgiyi elde ettik ve söz konusu bilgi mutlaka şaşırtacaktır. Bir de burada konuşulanlar artık yapılan işler hakkında idi, plan ve niyetlerle ilgili değil. Bence bu tür buluşmaları senelik olarak düzenlemek gerekiyor.”

Mussa Ekzekov herkesi açık konuşmaya şu şekilde davet etti:

“Herşeyden önce sizden kritik uyarıları dinlemek isteriz ve böylece hatalarımızın farkına vararak çalışmalarımızı düzeltebiliriz”.

Şair Larisa Şebzuhova kendini ilgilendiren sorunları anlattı. Az sayıda kalan Abaza edebiyatçıları Edebi faaliyetlere davet eden olmuyor, konuşma hakkını vermiyor, “Abazaşa” Gazetesi’nin redaksiyonunda edebi bölümü bulunmuyor, yazar ve şairlerin söyledikleri gençlere ulaşmıyor, sonuç olarak da yeni katılımımız yoktur. Abaza Yazarlar Birliği’nin en genç üyesi – Larisa Kurmanbiyevna’nın kendisidir.

“Hepimizin çocuklarla çalışmamız, kabiliyetlileri keşfetmemiz ve onları geleceğin yazar ve şairleri olarak yetiştirmelerini sağlamamız gerekiyor” dedi o.

Mussa Ekzekov Larisa Şebzuhova’yı meselenin çözüm yolunun nasıl gördüğünü yazılı program şeklinde belirtmesini ve yerine getirilmesinde gerekli yardımı elde edeceğinden emin kıldı.

Edebiyat dışı olsa da, bir tane kabiliyetli genç hakkında Malo-Abazinsk okulunun müdürü Mazan Agba konuştu. “Okulumuzun madalya sahibi mezunlarından bir tanesi gelecek sene Tıp Enstitüsü’nü tamamlamaktadır. Pek iyi derecede okumakta, yüksek eğitimi süresince bir tane olsun dört notunu almamıştır. Fakat yüksek lisansa devam etmek için eğitim harcını ödeme imkanı yoktur. Gence yardım etmek mümkün müdür” diye sordu o.

“Mümkün. Hakkında tam bilgiyi verin” şeklinde oldu cevap.

Abaza Bölgesi Savaş Malülleri Meclisi’nin başkanı Boris Pazov yaklaşan jübile tarihi hakkında hatırlatmada bulundu – Sovyet halkının faşist Almanya karşısında Zaferi’nin 75 yılı ve Beyaz Rusya’da partizan ordusunda savaşarak orada 1944 yılında can veren hemşehrisi Kubina’dan Hmara Dagujiev’i anlattı. Karaçay-Çerkesya kökenli iki kişi – o ve Osman Kasayev “Onların Adları Söylendi...” adlı Beyaz Rusya’da ansiklopedik başvuru kılavuzuna eklenmişler. Osman Kasayev’e vefatından sonra Sovyetler Birliği Kahramanı payesi verilmiş, Hmara Dagujiev ise madalya dahil almamıştır.

“Gerekli araştırma çalışmasını yapıp, gerekli mercilere başvurarak

söz konusu haksızlığın giderilmesi gerekiyor” dedi Boris Pazov.

Bilgi amaçlı:

Rusya Federasyonu Savunma Bakanlığı’nın Merkezi arşivinin belgelerinde Dogujiev (soyadı belgelerde bu şekilde kaydedilmiş – red.) Hmara Aslan-Geriyeviç ekim 1941 yılında habersiz olarak kayıp olarak kayıtlı bulunuyor. Herhalde, hemşehrimizin savaştığı birlik Beyaz Rusya topraklarında faşist askerlerinin taarruzu esnasında parçalanmış olup, ölümler arasında bulunmayanları de habersiz kayıplara dahil etmişlerdi. Hmara ise sağ kalarak, gerilla hareketinin savaşçısı olmuştur. Bunu yan yana savaşan gerillalar anlatmıştır. Hmara Dagujiev’in gerilla olduğu zamanla ilgili belgeleri “Beyaz Rusya Gerillaları” internet sitesinde de bulunamadı, fakat onlar Beyaz Rusya Cumhuriyeti Milli arşivinde saklanıyor olabilirler.

Abaza Bölge Polikliniği baş hekimisi Tatyana Ayubova, “Alaşara” Derneği’nin Abaza Bölgesi sağlık kurumlarına uzun zamandır yaptığı yardımlardan dolayı şükranlarını belirtti, fakat nüfusun kendi sağlıklarına çok pasif davrandığından, dispenserlere çok pasif olarak geldiğinden yakındı ve buluşmanın tüm katılımcılarını kendilerinin de muayeneden geçmeye ve köylülerine etki etmeye çağırırdı.

Gruşkinskiy köy birimi milletvekili meclisi başkanı Ramazan Agaçev fırsattan yararlanarak Mussa Ekzekov’a, “Alaşara” Derneği Çerkessk özelleştirilmiş birimi yönetici Murat Mukov’a, yardımcısı Murat Gedugov’a, Kazma Toplumsal Meclisi’nin başkanı Zamrat Aciyev’e ve köy Kadınlar Meclisi başkanı Asiyat Urçukova’ya yerleşim birimlerinin imarına katılımlarından dolayı şükran mektuplarını sundu.

Toplantıyı sonlandırırken Mussa Ekzekov, Abaza toplumsal kuruluşlarının sivil toplumun geliştirilmesi, çalışma alanlarının genişletilmesi gibi yeni planlarından bahsetti. Şu an Abaza köylerinde “Apsadgı” Birliği’nin Aksalların, Kadınlar, Toplumsal ve Gençlik meclislerinin üyelerinin dahil olduğu yeni altbirimleri oluşturulmaktadır. Böylece, nüfusun en sağlıklı, yapıcı güçleri biriktirilmektedir.

Yakın zaman planlarından ilk başta Abaza köylerinde daha sonra diğer köylerde de sporun geliştirilmesi ile aktif olarak ilgilenecek Abaza Halkı Spor Akademisi’nin oluşturulmasıdır.

“Bir de herbir yerleşim biriminde çeşitli dernekleri oluşturarak kültürü geliştirmek istiyoruz. Herbir yapıcı hareket yeni olanaklara imkan tanımaktadır, belki de diğer bir alanda” diyerek, Abaza lideri konuşmasını şu sözlerle tamamladı: “Gelin güzele heveslenelim, güzel düşünelim. Talihimiz elimizdedir – nasıl olacağı bize bağlıdır. Gelin sevinçle yaşayalım, güzel şeyleri yapalım ve Yaratıcıya bu topraklarda yaşama mutluluğunu bahşetmesinden dolayı şükranlarımızı sunalım!”

Yeni Spor Nesneleri Staro-Kuvinsk’te Boks Salonu Artık Çalışmaktadır

Tlyabiçev Karabek Viktoroviç’in paraları ile inşaa edilen boks salonu Staro-Kuvinsk’te açıldı. “Alaşara” kuruluşu da inşaaat katkıda bulunarak ısıtma sistemini finanse etti. Yeni spor yapıtına ünlü boksçumuz, Atina Olimpiyat’ı bronz madalya sahibi, Rusya emektar spor uzmanı Murat Hraçev’in adı verildi.

Açılış gününde yeni ringde gösteri karşılaşmaları geçti ve onları sonuna kadar dolan salon ilgiyle izledi.

Bu mekanda yeni şampiyonlar yetişerek ünlü hemşehrilerinin ününe ün katsınlar!

Krasny Vostok’ta Futbol Saha Açıldı

Krasny Vostok’ta yeni spor nesne teşekkül etti. “Alaşara” Spor Sarayı’nın alanında yeni mini-futbol sahası açıldı. Onun açılışı ünlü misafirlerin de katılımı ile büyük köy bayramına dönüştü. Köylüleri bu tür olay ile KÇC Halk Meclisi başkanı yardımcısı ve “Alaşara” Uluslararası Birliği’nin başkanı Mussa Ekzekov, Malokaraçay Bölgesi Yönetimin’in başkan yardımcısı İsmail Semenov, boks Olimpiyat bronz madalya sahibi Murat Hraçev, küçük ülkeler arası serbest güreş dünya şampiyonu Rasul Çukov kutladı.

Açılış töreninde konuşma yaparken, Mussa Ekzekov insanın ahenkli gelişmesi için spor, eğitim ve kültürün önemini

altını çizdi, toplumda gerçekleşen değişimleri, sürece daha çok kişinin katılımına vurgu yaparak anlattı.

Mussa Habaleviç çocuk ve gençlere hitap ederken, yorulmadan kendilerini geliştirmeye çalışma, tembellikten kaçınma, büyük hedefleri koyarak, cesurca onlara doğru hareket etmeye davet etti. “Biz ecdadımızdan zengin manevi mirası devraldık. Ve onu kaybetme hakkına sahip değiliz. Söz konusu büyük mirası koruma ve çoğaltmak zorundayız” dedi o.

Krasny Vostok köyü yönetimi başkanı İgor Hutov, köyün Aksakallar Meclisi başkanı Kralbi Cemakulov, Orta Öğretim okulu müdürü Boris Bejanov Mussa Ekzekov’a yönelik çok sayıda şükran sözcüğünü kullandılar, ki sayesinde Krasny Vostok yeni nefesi elde etti.

Bayramı türkülerini ile “Abazgı” grubu, Sultan Laguçev ve Madina Hutova süslediler. “Oduvançık” çocuk kreşi öğrencileri milli oyunu oynadılar.

Geleneksel kurdeleyi Mussa Ekzekov ve “Alaşara” Spor Sarayı müdürü Nazir Hamukov ile birlikte Krasny Vostok ve İnjiç-Çukun’dan genç futbolcular kesti, ki onlar sahanın açılış gününde şerefine ilk turnuvayı gerçekleştirdi. Birinciliği Elburgan elde etti, ikinci ve üçüncülüğü de İnjiç-Çukun ve Krasny Vostok uygun şekilde elde etti.

Çocuk ve yetişkinlerin katıldığı satranç yarışmaları da bayrama adanmıştı. Yetişkinler arası galip Şamel Bicev oldu, çocuklar arasından ise Dinara ve Denis Arov’lar birinciliği elde ettiler.

“Alaşara” Fonuna paralar nasıl yatırılır

“Sberbank Online” aracılığıyla bilgisayardan

1. “Sberbank Online” özel odanıza girin;
2. “Para yatırımları ve Ödemeler” bölümünü seçin;
3. Arama satırına “Alaşara” yazın;
4. Liste içerisinden gerekli köyün adını seçin, örneğin, “Alaşara (Kazma)”;
5. Ad, Soyad, Baba adınızı yazın ve “Devam” tuşuna basın;
6. Ödemek istediğiniz para miktarını yazarak “Devam” tuşuna basın;
7. Özel bilgilerinizi kontrol ederek ödemeyi teyit edin.

Akıllı telefonda “Sberbank Online” üzerinden:

1. “Sberbank Online” özel odanıza girin;
2. “Para yatırımları ve Ödemeler” bölümünü seçin;
3. “Diğer” bölümünü seçin;
4. Arama satırına “Alaşara” yazın;
5. Liste içerisinden gerekli köyün adını seçin, örneğin, “Alaşara (Kazma)”;
6. Ad, Soyad, Baba adınızı yazın ve “Devam” tuşuna basın;
7. Ödemek istediğiniz para miktarını yazarak “Devam” tuşuna basın;
8. Özel bilgilerinizi kontrol ederek ödemeyi teyit edin.

Sberbank’ın bankamatik kartı ile:

1. Bankomatike kartınızı yerleştirin ve pin-kodunuzu yazın;
2. “Para yatırımları ve Ödemeler” bölümünü seçin;
3. Sağ köşede “Hizmet ve Kuruluşların Aranması” bölümünü seçin;
4. Arama satırına “Alaşara” yazın;
5. Liste içerisinden gerekli köyün adını seçin, örneğin, “Alaşara (Kazma)”;
6. Ad, Soyad, Baba adınızı yazın ve “Devam” tuşuna basın;
7. Ödemek istediğiniz para miktarını yazarak “Devam” tuşuna basın;
8. Özel bilgilerinizi kontrol ederek ödemeyi teyit edin.

Şölenin spor kısmı Dünya Abhaz-Abaza Kongresi Yüksek Meclisi'nin başkanı Mussa Ekzekov'un adına Serbest Güreş Kupası ile temsil edildi. Söz konusu güreş yarışmaları Gudauta şehrinde her sene düzenleniyordu. Fakat bu seneki sayı olarak sekizinci olan turnuva "Abaza" Şöleni programına dahil edilerek daha fazla bayram havasında geçmesi ve özel kardeşlik ortamının oluşmasına neden oldu.

Ve Mussa Ekzekov açılış töreninde Gudauta'ya Abhazya'nın tüm şehirleri, Güney Osetya ve Rusya'nın 11 bölgesinden gelen sporcuları selamlama konuşmasında "Kardeşlerinize geldiniz. Turnuva, en güzel özelliklerinizi göstermeniz yönünden güzel bir fırsattır. Spor ve yarışmalar hayatta faydalı olacak gerekli özellikleri herkeste şekillendiriyor" dedi.

İki yüze yakın güreşçi iki yaş grubu ve 17 ağırlık kategorisinde yarıştılar. Yarışmanın ikinci gününün sonunda en fazla madalyayı evsahibi Abhazya sporcuları elde etti, Danil Piliya ise en güzel teknik sahibi ödülünü aldı. Turnuvanın en iyi hakemi olarak ise Adam Tsveyba seçildi.

Karaçay-Çerkesya'dan gelen "Abaza" Serbest Güreş Klubü'nün takımı da başarılı bir şekilde güreşti. Alan Tabulov kendi ağırlık grubunda birinci sırayı elde etti! Ayrıca, Alan turnuvanın en iyi güreşçisi seçilerek yarışmanın en önemli ödülü olan Mussa Ekzekov'un Kupası'nın sahibi oldu. Rezvan Şovgenov ancak final karşılaşmasında mağlup olarak sonuç olarak ikinci oldu. Bronz ödülleri Dali Ozov, Şamil Kakupşev, Şamil Bicev ve Amir Nirov elde etti.

100 kg. kategoride galibiyet ve Nijevartovsk'tan Zaur Cegutanov, kendi sikletinde ikincilik ile elde etti.

15 yaşındaki Zaur'un antrenörü babası olup, Gudauta'ya oğlu ile birlikte geldi.

- Biz Abazayız ve bu tür fırsat doğunca, düşünmeden geldik. Genç sporcular için söz konusu turnuva güzel bir başlangıçtır – dedi Vadim Cegutanov.

Turnuvanın sadece Abhazya'da değil, sınırları haricinde uzaklarda da tanınıyor olduğunu ve Abhazya güreşinin gelişimine Mussa

Müzesi yedekleri ve Elburgan köyü etnografi müzesi eşyalarının resimlerinin sergisi. Tüm isteyenler sırma örgüsü ve altın dikişi (milli giysi için) temellerinde master classı geçebilirlerdi. Çocuklar için sevindikleri çizgi filmlerin kahramanlarının olduğu eğlendikleri özel bölge ayrılmıştı.

"İnjiç" Halk Tiyatrosu ve KÇC Devlet Oyun Tiyatrosu sanatçıları gelin getirme eski Abaza törenini sunuyorlardı.

"Daha önce Abaza mutfağını hiç denememişim. Mamalığa var, fakat kısımlara ayırarak soğuk olarak

O sıralarda ise, aynı alanda yerleştirilen sahnede Abaza ve Abhazya mükemmel sanatçı ve sanat gruplarının katılımı ile bayram konseri devam ediyordu.

Konserin öncesinde bayramın katılımcılarına Dünya Abhaz-Abaza Kongresi Yüksek Meclisi başkanı Mussa Ekzekov hitap etti.

"Biz, Abhazya'nın kültürü ve imajını desteklemeliyiz. Mesafelerin bizim ilişkilerimize engel teşkil edemeyeceğini anlamalıyız. Sorunumuz nadir sohbet etmemizdir. Bu andan itibaren daha sıkı olarak konuşacağız. Birlikte olduğumuz sürece üstesinden gelemediğimiz birşey yoktur. Buna tarihimiz şahittir. Gelecekteki tarihimizin nasıl olacağı sadece bize, birbirimize karşı nasıl davrandığımıza, birbirimizi desteklememize bağlıdır. Bugün biz birlikteyiz ve emin olarak ileriye doğru hareket edebileceğimizi göstermeyi başardık" dedi DAAK YM başkanı.

Konser programının sunucuları – hem Abhazya, hem Karaçay-Çerkesya sanatçıları Aminat Napşeva ve Kyasou Hagba, KÇC Devlet Oyun Tiyatrosu ve "Ahiştra" genç folklor grubu, "Abazgi" grubu ve "Abaza" oyun grubu, Sultan Laguçev ve Saniya Taniya ve diğerlerini sahneye davet ediyordu. Konser, Abhazya halk sanatçısı Lüdmila Gunba ve Abhazya Cumhuriyeti emektar sanatçıları Zaur Zuhba ve Rustan Kocarya'nın seslendirdiği "İtbaup Adunei" (Dünya geniş ve engindir) şarkısı ile sonlandı.

Konser sonrasında halk gezileri akşamın geç saatlerine kadar devam etti.

- En önemli beklentimiz gerçekleşti: çok sayıda Abhaz ve Abaza gencin aralarında tanışmasını sağladık. Dün alanda Abhaz ve Abaza gönüllü çalışanları birlikte çalıştı. Daha önce tanışık olmayan sanat gruplarını tanıştırdık. Tabii ki, bağlar her zaman mevcuttu, fakat şölen birliktelik için geniş alanı oluşturdu. – Şölen havasını bu şekilde anlattı Dünya Abhaz-Abaza Kongresi Kadın Meclisleri Başkanı Geta Ardzinba.

Düzenleyicilerin düşüncesince "Abaza" Kültür ve Spor Şöleni artık Abhazya'da her sene düzenlenecektir.

Kültür ve Spor Üzerinden Birlik

16-18 ekimde Abhazya'da "Abaza" Kültür ve Spor Şöleni düzenlendi. "Kültür ve Spor Üzerinden Birlik" sloganı festivalin esas amacı olan Abaza halkının birliğinin sağlanmasını yansıtıyordu.

- İki tane daha kabiliyetli güreşçimiz Amiran Kokov ve İbrahim Şovgenov'un başarılı güreşeceklerini hesaplıyorduk, fakat Amiran daha Abhazya'ya yolculuk esnasında hastalandı ve yarışmaya katılamadı. İbrahim ise ilk karşılaşmada galibiyetten sonra ikincisinde elini kırarak güreşi devam ettiremedi. – dedi "Abaza" Güreş Klubü başkanı Rasul Çukov.

Fakat Abazalar yine iki tane daha ödülün sahibi oldu. Onları Çerkesk'ten Robert Bejanov,

Ekzekov'un katkısını Abhazya Serbest Güreşi baş antrenörü Carnaz Beniya sıradaki şekilde belirtti:

- Desteği sayesinde günümüzde antrenör olarak bugün 35'e yakın kişi çalışıyor olup, hepsinin de maaşları ödeniyor. Abhazya genelinde 600'den fazla sporcu serbest güreş ile uğraşiyor ve Mussa Ekzekov'un desteği ile tüm gerekli envantere sahip oldu.

Üçüncü gününe "Abaza" Şöleni Sohum'a taşındı. Öncesinde Mahacırlar Rihtimında büyük kültür olayına aktif hazırlıklar sürdürülüyordu. DAAK çalışanları ve gönüllü çalışanları KÇC gelen "Alaşara" Derneği grubu ile birlikte şölenin son gününde bayram faaliyetlerin gerçekleşeceği alanlarını hazır hale getiriyordu. Ve 18 ekimde Abhazya Devlet Drama Tiyatrosu'nun alanı yüzlerce Abhazya sakinleri ve misafirlerinin çekim merkezi olmuştu.

Şölenin kültür kısmının geçtiği alan birkaç parçaya bölüştürülmüş: burada – poster formatında bastırılan Abaza eski zamanları resimlerin "galerisi", orada – dilbilgisi haritalarının olduğu alan, burada yakınlarda – Abhaz Devlet

servis edilmektedir. Mutfağın kendisi benzermiş gibi duruyor, fakat aynı zamanda çok da farklıdır. Özellikle de Abaza tatlılarını beğendim. Şölenin olması harikadır! Diğer türlü Sohum'um merkezinde Abaza yemeklerini ne zaman tadabilirdik ki!" diyerek gazeteci Naala Kove hislerini paylaştı.

Devletin yöneticileri grubunun başkanlığında şöleni ziyaret eden Abhazya Cumhurbaşkanı Raul yemekleri tatmaktan kendini alamadı.

Tatlustan Zakeriyevich Tabulov – ünlü Abaza aydını, Abaza edebiyatının temelini atan, halk folklorunun ilk toplayanı, ilk Abaza harf eğitim kitapçıları ve eğitim kılavuzlarının yazarı, ilk profesyonel Abaza dilli edebiyatçısıdır.

Yıllık Abaza Dili ve Edebiyatı Şöleni geleneksel olarak halk öğretmenin anısına “Tabulov Okumaları” adı verilen ilmi-pratik konferans ile sonlanmaktadır. Bu seneki şölen boyutlarının hacmini genişletmiş olup, ona Abhazyadan çok sayıda ilim insanı, üniversite ve okul öğrencileri de katıldı. Şölenin programı da içerik bakımından daha fazla zenginleşerek tecrübeli Abaza dili ve edebiyatı öğretmenlerinin master-classları dahil edildi.

24 ekimde Elburgen Genel Eğitim Okulu’nda iki adet umuma açık Abaza dili ve edebiyatı dersleri yapıldı. Onları ilerleyişini Prof. Dr. Sergey Pazov, Karaçay-Çerkes Eğitim Çalışanlarının Mesleki Seviyelerini Yükseltme Enstitüsü Kabartay-Çerkes ve Abaza Dilleri ve Edebiyatları Dalının başkanı Bilal Hasarokov, Karaçay-Çerkes Dil İncelemeleri Enstitüsü’nün Abaza Bölümü Yöneticisi Aysat Dzıba, Abaza Bölgesi Yönetimi’nin Eğitim ve Kültür Yönetimi Başkanı Zemfira Murtazova, Abaza Bölgesi Abaza dili ve edebiyatı öğretmenleri ile “Alaşara” Derneği çalışanları izledi.

9’ncü sınıfın Abaza dili derslerini öğretmen Aminat Şhayeva yürütüyordu. O ilk başta öğrencilerin bir önceki ders olan belirsiz öz cümleler konusunu ne şekilde özümstediklerini denetledi. Öğrencilerin bir kısmına test çalışmaları dağıtarak bu sırada diğerleri ile ödevin cümle incelemelerini yaptı. Çok sayıda misafirin bulunuşu öğrencileri biraz sıkıyor gibiydi – biraz cesaretsiz olarak el kaldırıyor, kısık sesle cevaplandırıyordu. Fakat cevapların kendileri doğruydular ve Aminat Raşidovna onlardan yeterli derece memnun kalmıştı.

Abaza Edebiyatı dersini beşinci sınıf öğrencileri ile İnjiç-Çukun öğretmeni Fatima Asanayeva yaptı. Beşinci sınıfın programı Abaza halkı şifahi eserleri ile tanışmayı öngörüyor. Monitörde gösterilen masal kahramanlarını öğrencilerin tanıyabildiklerinden hareketle “Zenginlik ve Zeka”, “Yaşlının Kızı Prensi Nasıl Yendiği Hakkında”, “Güzel Kız ve Üç Arkadaşı”, “Yaşlı ve Karınca” gibi eserleri biliyor olduklarını anlaşıldı. Daha da önemlisi söz konusu masalların öğrettiklerini kavrayabildikleri idi.

Program üzerine öğrencilerin geçmesi gereken bir sonraki masal “Aynij’in Oğlu’du” (Aynij – masal kahramanı dev). Çocukları yeni eser ile tanıştırmadan önce, öğretmenleri metinde geçen ve daha önce karşılaşmadıkları bir kısım unutulmuş kelimelerin anlamını verdi. Fatima Muhacirovna masalın bir kısmını okuyarak sınıfın konuyu ne şekilde anlayabildiğini denetledi ve öğrencilerin sadece anlatımın kendisini değil, bazı kısımların terbiye edici önemini de kavradıkları ortaya çıktı. Onlar kahramanı annesini dinlememesi, hatta babası ile kavga etmesinden dolayı ayıpladı. Daha sonra öğrencileri masalın parçalarını sıra ile kendileri okuyup, tanımadıkları Abaza metnini güzel okuma becerilerini sergiledi ve dersin sonunda ise eserin kahramanlarını tasavvur ettikleri şekilde resimlerini çizdiler.

Misafirleri ise bir tane daha mesai dışı ders bekliyordu. 9’ncü sınıfın öğrencileri, öğretmenler Aysat Koyçeva ve Madina Meremkulova’nın yönetiminde dağ gelenekleri konusunda

tiyatro gösterisini hazırladılar ve “Zarılya” adlı Tatlustan Tabulov’un pyes’ini sahneye uyarladılar. Genç sanatçıların oyunları izleyicilerin coşkulu alkışlarına neden oldu.

Elburgen’daki umuma açık dersler 2019 yılı Abaza Dili ve Edebiyatı Şöleni’nin başlangıcının belirtisi oldu. İkinci gün 25 ekimde onu programın yarışma kısmı devam ettirdi. O, Çerkessk No: 16 jimnazide geçmiş olup, şiir okuyucuları ile kompozisyon yarışmaları, Abaza dili ve edebiyatından olimpiyattan oluşmakta, Abaza okulları ve Karaçay-Çerkes Eğitim Koleji’nin birinci sınıf öğrencilerinden

galiplerini ise 2020 yılı temmuzda Abhazyanın Karadeniz kıyısında Dil Kampına biletler bekliyor.

- Şimdilik bu tür ödül sadece üst sınıf öğrencileri için belirlenmiştir, çünkü onların artık pasaportları mevcut olup, kendi başlarına yurt dışı seyahati yapıyorlar. – şeklinde açıkladı Sergey Pazov.

İlk yaş grubu (5-8 sınıflar) kompozisyon yarışmasında Malo-Abazinsk Genel Eğitim Okulu öğrencisi Elina Şhayeva’nın çalışması en iyi olarak kabul edildi. İkinci sıraya – Krasny Vostok köyü R.N. Klıçev adlı No:3 Genel Eğitim Okulu öğrencisi Amiran Kokov,

öğrencisi Camila Kuraçinova aldı.

Şiir Okuyucuları yarışmasına ilk sınıf öğrencileri de katılmıştı. Jüriye göre alt sınıf öğrencileri arasında Kubina’dan Arianna Tlyaujeva herkesten daha iyi okumuştur. İkinci sıranın Çerkessk 15 No’lu jimnazinin öğrencisi Arsen Dagujyev, üçüncünün ise Psij 1 No’lu jimnazisinden Darina Uteguşeva sahibi oldu.

5-8 sınıfı öğrencileri arasında jüriyi daha fazla etkileyenler Saıda Şeremetova (Krasny Vostok), Amal Apsov (Psij, 1 No’lu jimnazi) ve Lapugova Liana (Staro-Kuvinsk) oldu.

Tatlustan Tabulov’un İşini Devam Ettirme

Karaçay-Çerkesya’da “Alaşara” Abaza Dili ve Edebiyatı Şöleni Uluslararası Birliği ile Karaçay-Çerkes Devlet Üniversitesi, KÇC Eğitim ve İlim Bakanlığı ve Abaza Bölgesi Belediyesi Yönetimi’nin ortaklaşa senelik olarak düzenlediği kullanımı ile gerçekleştirildi.

200’den fazla öğrenci katıldı. Projenin yöneticileri KÇDU Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Sergey Pazov, KÇC Eğitim Bakan Yardımcısı Fatima Bekijeva, Abaza Bölgesi Yönetimi Eğitim ve Kültür Yönetimi Başkanı Zemfira Murtazova, Abhaz Devlet Üniversitesi baş okutmanı Ahra Ankva, Gudauta Genel Eğitimi Okulu No: 2 müdürü Lüdmila Ristova herkesi selamladılar.

Ahra Ankva ve Lüdmila Ristova yarışmaya Abhaz Devlet Üniversitesi alt sınıflarından dört öğrenci ve Gudauta 2 No’lu Genel Eğitim Okulu’ndan dört üst sınıf öğrencisini getirdi ve onların okumaları şiir okuyucuları yarışmasının süsü oldu. Onların şiir okumaları ve Abaza ve Abhaz dillerindeki söyledikleri şarkıları o kadar keskindi ki, bazıları tiyatro sanatçıları olup-olmadıkları konusunda şüphelendiler.

Karaçay-Çerkesya okullarının öğrencileri de çok keskin okumayı sergilediklediler. Ve ödülleri doğru şekilde paylaşmak için yarışmanın jürisinin çok kafayı yormaları gerekti.

Tüm yarışmaların kazananları 1 kısımda “Tabulov Okumaları” İlmi-Pratik Konferansı’nın genel oturumunda açıklanmıştı. Tüm ödül sahiplerine belgeler ve hediyeler, alt yaş grupları galipleri ise bir de parasal ödülleri verildi. Üst sınıf

üçüncü sınıfa ise İnjiç-Çukun’dan Diyana Blenaova layık görüldü.

Üst sınıf öğrencileri arasından ise aynı anda en iyi kompozisyonların sahipleri iki öğrenci – Milana Hatsızova (Elburgen) ve Madina Pşunova (Krasny Vostok) oldu. İkinci sıra da yine iki kişiye verildi – Ayna Ksalova (Elburgen) ve Alimran Haçukov (Çerkessk şehri 17 No’lu öğrencisi). Üçüncü sıranın sahibi de Staro-Kuvinsk’ten Liliya Aşba oldu.

Şölene aktif katılımları ve konunun orjinal açıklamasından dolayı üç kompozisyonun sahipleri daha özel belgelerin sahipleri oldu – Liliya Darmilova (Novo-Kuvinsk), Milana Kablahova (Krasny Vostok) ve Muhammad Kamov (Elburgen).

İkinci yaş grubunda (8-9) sınıfları Çerkessk şehri eğitim kurumlarının temsilcileri Dayana Hutova (11 No’lu Eğitim Merkezi), Aliyhan Huhov (17 No’lu jimnazi) ve Milana Malhozova (5 No’lu jimnazi) ve de Milana ile 3’ncü sırayı paylaşan Kara-Pago’dan Salima Hatatokova çok iyi çalışmaları sergilediler.

Şehir okulun bir öğrencisi daha Amina Klıçeva (9 No’lu jimnazi) üst sınıf öğrencileri arasında üçüncü sıranın sahibi oldu. Birinciliği burada Karaçay-Çerkes Eğitim Koleji öğrencisi Radima Aysanova, ikinciliği – Kara-Pago köyü V.G. Ardzinba Eğitim Merkezi 11 sınıf

Jüri, üst yaş grubunda Elburgen’dan Muhtar Koyçev ile Krasny Vostok’tan Alina Teberdukova arasında seçimi yapamayıp, her ikisine birincilik ödülünü verdi. İkincilik ödülün sahibi Zalina Kahunova (eğitim koleji), üçüncü de Alim Çikov (Psij, 1 No’lu jimnazi) oldu.

Yarışmanın iki katılımcısı daha – Rizuan Şhagoşev (Psij 2 No’lu okulu) ve Amina Dzıba (Staro-Kuvinsk) Şölenin Düzenleyici Komitesi tarafından başarı belgeleri ile ödüllendirildi.

Abaza ve Abhaz şairlerin şiirlerini okumada keskinlik ve artistlikleri ile izleyicilerde derin etkiyi yaratan Abhazyadan misafirler de aldı başarı belgeleri aldılar: Gudauta şehri 2 No’lu okulun öğrencileri İnar Gerzmava, Denis Kulanba, Elif Otrba, Aminat Tarkil ve Abhaz Devlet Üniversitesi öğrencileri Diana Arahamiya, Sofiya Dgebuladze ve Said Sangliya’nın şarkılarını söyleyen Alhas Psardiya.

Düzenleme Komitesi bir de yarışmanın galipleri ve ödül sahiplerini hazırlayan ve de şölenin düzenlenmesine yardımcı olan öğretmenleri özel olarak belirtti.

Konferansın kendisine ilim insanları, eğitimcileri, Abaza dili ve edebiyatı konusunda uzmanlar ve de Habes Bölgesi Çerkes dili

öğretmenlerinden büyük bir grup ile Abhazyadan araştırmacılardan oluşan uzman bir heyet katıldı. Ona bir de toplumsal çalışanlar “Adıge Hase” Toplumsal Hareket’in Başkanı Ali Aslanov, “Apsadgil” Abaza Toplumsal Kuruluşları Birliği’nin çalışanları davet edildi.

Genel oturum Abaza Bölgesi’nin toplantı salonunda geçiyordu. Açılışını Karaçay-Çerkes Devlet Üniversitesi’nin rektör yardımcısı Prof. Dr. Sergey Pazov yaptı. Katılımcılara selamlama konuşmaları ile Abaza Bölgesi Yönetimi Başkanı Muhacir Nirov, KÇC Eğitim ve İlim bakanının yardımcısı Fatima Bekijeva, KÇDU rektörü Tausoltan Uzdenov hitap ettiler. Onlar tecrübe paylaşımı, ilmi-eğitim işbirliğinin geliştirilmesi için geniş imkanların açılmasından dolayı konferansın pratik anlamını belirttiler. Tausoltan Aubekiroviç bir de katılımcılara üniversitenin yayınlamaya başladığı KÇC halklarının dillerindeki yayınsal ve ilmi metodik dergilerin tanıtımını yaptı. İlim adamları ve uzmanlar yayın evinden daha yeni alınan Abazaca “Abazaştı Adzıkva” (Abazaştı’nın Pınarları) ve Çerkesçe “Heku” dergilerin ilk yayınlarını aldılar.

“Alaşara” Derneği başkan yardımcısı Ramazan Mhtse kuruluşun başkanı Mussa Ekzekov’un selamlama göndermesini okudu. O, Abaza ve Çerkes dillerin yazı dillerinin oluşturulması ve edebiyatların düzenlenmesinde Tatlustan Tabulov’un katkısını kısaca anlattıktan sonra ilmi ve eğitim toplumunu bekleyen amaçlar üzerinde özellikle durdu.

- Önemli olan Tatlustan Tabulov’u sadece hatırlamak ve övgüler yağdırmakla kalmayıp, başlatmış olduğu işi devam ettirmemizi ve onun gibi dilimiz ve kültürümüze karşı sevgi gösterip, söz konusu paha biçilmez zenginliği nesilden nesle aktarmamızdır. Ve özellikle size – Abaza dili uzmanları, öğretmenler, ilim insanları, edebiyat aydınları – söz konusu işte en önemli görev düşüyor. Dilin gelişimini sağlayacak yarıcı gücü sizde gözlemliyoruz ve bu da mutlaka gelenek ve göreneklerin korunmasına yansiyacaktır. Başarılı çalışmalar diliyor ve araştırmalarınız ile tecrübenizin güncel ilmi ve pedagoji pratiğinde aktif olarak kullanılacak olduğundan eminim. – dedi Ramazan Mhtse.

Genel oturumda Abhaz ve Abaza edebiyatlarının temelini atan Dmitriy Gulia ile Tatlustan Tabulov’un hayatları ve çalışmalarını anlatan dilbilimi ilimleri doktoru Otar Dzidzariya; Abaza dilinde saygı hakkında deyimlerin analizini yapan dilbilimleri doktoru Maryat Haratokova; cumhuriyetin başkentinde genel eğitim kurumlarında milli dilin öğretiminin durumu ve kalitesi hakkında ilgi çekici bilgileri aktaran Çerkessk şehri Belediye Başkanlığı’nın Eğitim Yönetimi baş uzmanı Hacat Agirovna; Ekim İhtilaline kadar Abazalarda yayınlanmış kitapların mevcudiyetini anlatan Tarih İlimleri Adayı Aminat Kurmanseitova’nın sunumları dinlendi. Son sunum bazı kavramların farklı yorumlanmasından ortaya çıkan, fazla büyük olmayan tartışmalara neden oldu.

Aradan sonra konferansın katılımcıları Elburgen okuluna geçtiler ve üç kısma ayrılarak Abaza ve Kabartay-Çerkes dilleri, edebiyatı ve folklorunun güncel durumu ve incelenmesi ile ilgili sorunları müzakere ettiler. Konferansın toplamın 50 sunum dinlendi. Onlardan bir kısmı yazılı olarak sunulmuş olup, okunanlar gibi konferansın materyelleri mecmuasına dahil edilecektir.

Anatoliy Nesteroviç Genko ve Abaza Materyelleri

Abhazya İlimler Akademisi, "Alaşara" Abaza-Abhaz Etnik Grubu'nun Gelişimine Katkıda Bulunma Birliği ve Abhazya Devlet Üniversitesi ortaklaşa "A.N. Genko'nun Abaza Materyelleri" kitabını yayınladı. Onda muhteşem Rusyalı Kafkasya araştırmacısı Anatoliy Nesteroviç Genko tarafından 1929 ile 1933 yılları arasında toplanan Abaza folklorunun eşsiz materyelleri sunulmuştur. Yani, Abaza metinlerinin ilk kayıtları Anatoliy Nesteroviç tarafından daha Abazaların yazı dilleri olana kadar gerçekleştirilmiştir. 1929 y. tarafından kayıtlar özellikle söz konusu amaç için öğrendiği "Yafetodolojik transkripsiyon" yardımı ile gerçekleştiriyordu, ve 1933 y. Abazaların yazı dili artık oluşturulduktan sonra yine aynı metodu kullanmaya devam etmişti. Kitapta metinler Abaza dilinin modern grafiği ve orijinalinde olduğu gibi de sunuluyor.

A.N. Genko'nun Abaza dilini inceleme çalışmaları tarihin yansıtıldığı kitabın ikinci kısmı büyük ilgiyi çekiyor. Burada yayınlanan belgeler Abaza dilbilgisinin temellerini kimin hazırladığını aydınlatıyor.

Yayın eserini Abhazya İlimler Akademisi Müdürü Filoloji İlimleri Doktoru Zurab Capua ve Filoloji İlimleri Doktoru Petr Çekalov hazırlamış olup, Doğu Elyazıları

Enstitüsü'nün Arşivi'nde (Sankt-Petersburg ş.), Stavropol Bölgesi Devlet arşivinde (Stavropol ş.) ve Anatoliy Nesteroviç Genko'nun kızı Galina Anatolyevna Genko'nun ev arşivinde geniş materyelleri toplamışlar. Hazırlayanlar yayınladıkları belgeleri giriş yazı ve eklentiler eşliğinde sunmuşlar.

Araştırma, "Alaşara" Derneği ve Abhazya İlimler Akademisi'nin "Abaza ve Abhazlar: Dilleri ve Tarihi-Kültür Mirası" ilmi programı çerçevesinde gerçekleştirildi.

Kitabın tanıtımı Sohum'da gerçekleştirildi.

Kitabın tanıtımında konuşurken, hazırlayanlarından bir tanesi, Kafkasya araştırmacısı Prof. Dr. Zurab Capua kitabın üzerinde çalışmanın 2007 yılından itibaren yürütüldüğünü ve onun hazırlanması için "çok zaman, sinir ve uykusuz gecelerin harcandığını" belirtti.

İlim insanı kitabın yayınlanmasının Abhazya İlimler Akademisi, Abhazya Devlet Üniversitesi ve özellikle de Mussa Ekzekov'un başkanlığında "Alaşara" Abaza-Abaza Etnik Grubu'nun Gelişimine Katkıda Bulunma Uluslararası Birliği'nin desteği sayesinde mümkün olduğunu anlattı.

DAAK YM ve "Alaşara" Derneği başkanı Mussa Ekzekov da kitabın tanıtımına katıldı. O, kitabı hazırlayanlara büyük şükranlarını sundu.

"Bu kitap için teşekkür ediyorum. Büyük çalışma gerçekleştirildi, hem de bir yıl değil, iki yıl değil, uzun süre materyelleri sabırla topladılar, çok gücü sarfettiler. Genko büyük saygıyı hak ediyor: onun gibi dilimizi inceleyenlerin sayısı fazla olmamıştır, değil mi? 2021 yılı onu jübilesi – doğumundan itibaren 125 yıl geçmiş olacaktır. Ve eğer benim fikrimi desteklerseniz, gelin, inisiyatif grup olarak çıkalım ve ona anıt inşaa edelim" diye, teklifte bulundu Ekzekov.

Tanıtımda bir de Dünya Abhaz-Abaza Kongresi Yüksek Meclisi üyesi, ünlü dilbilimci Vyachlav Çirikba da konuşma yaptı. O, Anatoliy Genko'nun zorluklarla geçen hayatından bahsetti ve ilim insanının 1941 yılında hapishanelerinin birinde, sürgünde bulunurken, aklıtan hayatını kaybettiğini hatırlattı. "Anatoliy Genko muazzam Kafkasya araştırmacısı, muhteşem şahsiyetti. O, 20 dili biliyor ve Abaza ile Abhaz dillerinin derin analizini yapıyordu. Birçok büyük çalışması hayattayken yayınlanmamıştı. "Abaza Materyelleri" kitabı – ilme çok önemli katkıdır" şeklinde düşünüyor Çirikba.

Anatoliy Genko'nun "Abaza Materyelleri" mecmuası 500 adet tiraj ile bastırılmıştır.

Alina Kablahova ve Liana Karmova – "Bilingva" Yarışmasının Diploma Sahipleri Oldu

"Alaşara" Derneği gönüllüleri – U.D. Aliyev adlı Karaçay-Çerkes Devlet Üniversitesi öğrencileri Alina Kablahova ve Liana Karmova Moskova'da "Bilingva" Beşinci Moskova Açık Çocuk ve Gençlik yarışmasına katıldı.

"Bilingva" Yarışması, Moskova şehri Milli Politika ve Bölgeler arası Departmanı'nın Moskova Yönetimi bünyesinde Halklarla İlgili Meclis ile ilişki içerisinde ve de Uluslararası Rus Dilini Destekleme Topluluğu tarafından düzenleniyor. O, ana dillerin geliştirilmesi ve desteklenmesi ve aynı zamanda da devlet dili olan Rus dilinin önemini pekiştirmeye yöneliktir.

Bu sene bizim kızlarımız da katılımcılarından oldu. Alina Kablahova Nart Efsaneleri hakkında makaleyi yazarak "Modern Gözle Milli Sanatsal Miras" yarışma türüne dilekçe gönderdi. Liana Karmova "Benim Rusya" türünde "Ana Dili Müze Değeri Olabilir mi?" konusunu seçti.

"Yarışmanın finaline davet benim için beklenmedik olay oldu. Çalışmamın en güzel 40 çalışma arasına gireceğini hesap etmemiştim." diye, itiraf ediyor Alina Kablahova.

Alina ve Liana'nın makalelerinin bu denli yüksek derece almasında öğrencilerle sıkı çalışan KÇDU öğretim görevlisi Amir Klıçev'in payı büyüktür.

Başkentte üç gün çeşitli faaliyetlerle dolu dolu geçti. Yarışmanın finaline kalanlar

için Moskova gerçek gezileri ve "Zaryadye" parkında Rusya turistik yerlerine sanal gezilerden oluşan büyük kültür programı hazırlanmıştı. "Kolomenskoye" muze-hayvanat bahçesinde ise Liana fazla olmayan sahnenin katılımcısı bile oldu.

"Beni davet ederek güzel elbiseyi giydirdiler ve birkaç dakikalığına kraliçe Sofya oldum" diye paylaşıyor duygularını Liana Karmova.

Kızların katılmak için ülkenin en önemli şehrine gittikleri faaliyetin kendisi Federasyon Meclisi'nin salonlarının bir tanesinde geçiyordu. Yarışmanın 40 kişiden oluşan finalcileri makalelerini sundular. Herkesin cesareti bunu yapmaya yeterli gelmemişti, fakat bizim kızlar en cesurların arasına girdi. Onların sunumları dinleyicilerde güzel etkiyi bıraktı. Özellikle de "Alaşara" Kuruluşunun çalışması onların ilgisini çekti, birçok kişi Liana Karmova'nın sunumu esnasında sosyal internet ağlarına girerek "Alaşara'nın" sayfalarını buluyor, daha sonra da daha fazla bilgiyi elde etmek için Liana'nın kendine yaklaşıyordu.

"Finalciler arasında birtek gönüllü çalışanlar bizdik ve herkes onun ne olduğunu ve ne ile uğraştığını bilmek istiyordu" diyor Liana.

Alina ve Liana "Bilingva" yarışmasının finalcileri diplomalarını aldı ve geziden bir sürü güzel duyguyu elde etti.

"Alaşara" Derneği, Abdullah Kurumbayev'in "Cehennemın Gardiyanı" Kitabını Yayınladı

"Alaşara" Uluslararası Abaza-Abhaz Etnik Grubunun Gelişimine Katkıda Bulunma Birliği" Yeni Kitapları yayınlama programı çerçevesinde Abdullah Kurumbayev'in "Cehennemın Gardiyanı" kitabını yayınladı.

Kitabın tanıtımı 18 kasımda Çerkessk Yayın Evi'nde geçti.

Alaşara'nın Çerkessk şehri yöneticisi Murat Mukov kitabın yayınlanması için Abdullah Husinoviç'in ailesinin kendisi müracaat ettiğini söyledi.

"Uzmanlarımız söz konusu fikri Abaza nesrini zenginleştirceğini düşünerek beğendiler. Ve biz onu Yeni Kitapları Yayınlama programına dahil ettik" dedi o. Abdullah Husinoviç Kurumbayev (1943-2004) Abaza edebiyatına "Talihin Damgası" belgesel türü nesrin yazarı olarak geçti. İşte söz konusu eserin sayesinde geniş okur kitlesi XX asrın başlangıcının ünlü Rusya maliyecisi Abaza Murzabek Titoviç Aliyev ile tanıştı. Yayına hazır diğer eserlerinin de olmasına rağmen "Talihin Damgası" günümüze kadar A.H. Kurumbayev'in yayınlanmış tek kitabı olarak kalmaya devam ediyordu.

Onlardan bir tanesi "Cehennemın Gardiyanı" hikayesidir. Onda yazar Abaza edebiyatında ilk olarak suç dünyasına temas ediyor. Yazarın iddiasına göre kitap gerçek olaylar üzerine bina edilmiştir. Televizyondaki söyleşilerden bir tanesinde Abdullah Kurumbayev kahramanı Marhan Cuzal için prototip olan kişinin varlığını anlattı.

Marhan'ın talihi – köklerinden kopuk, onu yabancı olarak gören ortamda büyümüş, yaşadığı toplumda ne iyiliği, ne de adaleti görmüştür.

"Cehennemın eşğinde bulunduğumu farketmedim, daha sonra oraya indim ve onun gardiyanı haline geldim" diyor hikayenin kahramanı.

"Hikayeyi kriminal edebiyat türünün sevenlerini eğlendirmek için yazmış değilim. Gençliği yasadışı işlere bulaşmaktan alıkoymak istedim. Ve eğer yazdığım hikaye en az bir insanın hayatında doğru yolu bulmasına neden olursa, çalışmamın boşuna olmadığını anlayacağım." şeklinde anlattı Abdullah Husinoviç en son söyleşilerinden bir tanesinde ana edebiyatın yeni janrına geçişini.

Tanıtımda konuşan "Abazaştta" Gazetesi baş editörü Fardaus Kulova, Abaza şairi Fatimat

İyonova, Abaza Halkı Aksakallar Meclisi üyesi Muharbi Gogov ve bir de yazarın akrabaları – dayısı Abdulkirim Çikatuyev ve eşi Marjanat Kurumbayeva, Abdullah Husinoviç hakkında hatıralarını paylaştılar ve sayelerinde yazarın ölümünden sonra 15 yıl sonra gün yüzüne çıkan kitap için "Alaşara" kuruluşu, başkanı Mussa Ekzekov'a ve Çerkessk ofisi çalışanlarına büyük şükranlarını bildirdiler.

Kitaba bir de "Abazaştta" gazetesinde yayınlanan ve kriminal konuyu devam ettiren "Akrep" hikayesi de dahil edildi.

Kitabın kapağını Amir Bicev hazırladı ve de "Cehennemın Gardiyanı" kitabına birkaç resmi çizdi.

Kitabın tirajı 3000 adettir. Cumhuriyetin kütüphanelerine dağıtılacaktır.

Öğrenciler için Bayram

Ayak basacak yer bulunmuyordu. Daha dün lise öğrencileri olan 80 genç çocuk bugün artık üniversite öğrencileri olup, binayı doldurmuş şekilde faaliyetin başlamasını bekliyordu. Herbirinin elbisesinde kırmızı simge bulunuyor – yılın en önemli bayramına katılmanın şartı böyleydi. "Üniversite Öğrenciliğine Kabul" – "Alaşara" Derneği "Gençliğin Geliştirilmesi" Bölümü tarafından hazırlanan akşam partisinin adı bu şekilde oldu. Faaliyet Abaza ilk sınıf öğrencilerini birbirine yakınlaştırmak, "Alaşara" Derneği'nin çalışmaları hakkında bilgilendirmek ve ileride onlar arasından aktif öğrenci grubunu şekillendirme amaçlı düzenlenmişti.

Gençlere yönelik tavsiye konuşması ile KÇC Turizm ve Gençlik Politikaları bakanı Alina Agirbova, Rusya Toplumsal Cephesi KÇC Bölgesel Temsilciliği proje çalışmalarını yöneticisi Asiyat Makarova, Rusya Toplumsal Cephesi KÇC Bölgesel Temsilciliği gençlerle çalışmaların yöneticisi Asiyat Hubiyeva ve "Alaşara" Çerkessk özleştirilmiş bölümü yöneticisinin yardımcısı Rasul Çukov hitap ettiler. Konuşmalarında onlar herbir insanın hayatında eğitimin ve kişisel gelişimin öneminden bahsettiler. Özellikle bu süreçler, misafirlerin dediklerine göre, her zaman için kişiyi başarıya ulaştıracak olan gelişiminde en önemli yeri almaktadır.

Resmi bölümden sonra en ilginç şeyler başladı. Aminat Şihşinatova

(Hurya) ve Sultan Laguçev gençler için eğlenceli yarışmaları düzenledi ve onlar sayesinde çocuklar sadece keyiflerini yükseltme değil, tanışma, birbirini daha yakından tanıma ve adres bilgilerini paylaşma olanağını da elde ettiler.

Öğrenciliğe kabul sürecinin kendisi akşamki partinin en doruk noktasıydı. Herbir birinci sınıf öğrencisine "Abaza öğrencisinin kodeksini" vererek birlikte okudular ve bahsime yudumu ile herbir maddesine harfiyen uyacaklarını pekiştirdiler. Bu ritüelden sonra yeni Abaza üniversite öğrencileri tatlılarla tanıştı, yeni arkadaşları ile resimleri çekti ve tabii ki, geleneksel "Abaza hmarrada" oyununda kabiliyetlerini gösterebildi.

Faaliyetin bitmesinden sonra dahi bayramın müsebbipleri dağılmaya acele etmeyip, oynamaya, yeni arkadaşları ile muhabbet etmeye ve olumlu duygularını birbirine paylaşmaya devam etti. Emin olarak söylenebilir ki, birinci sınıf öğrencilerini yakınlaştırma ve birleştirme amaçlarına ulaşıldı. Bu da "öğrenciliğe kabul" senelik faaliyet ve büyüyen neslimizin hayatında en önemli olay olacağı anlamına geliyor.

"Leon" Lokantası'nın sahibi Murat Agaçev'e mekânın karşılıksız olarak sunmasından, Amina Şihşinatova (Hurya), Sultan Laguçev ve Guram Şeremetov'a partinin düzenlenmesi ve faaliyeti renkli şekilde yürütmesinden dolayı şükranlarımızı belirtmek isteriz!

Öğretmenin Anısına

“Alaşara” Uluslararası Birliği tarafından düzenlenen “Ayhahatsa” güc kullanımı ile ilgili sokak sporu yarışması Kubina köyü yerel okulun müdürlerinden Magaruf Arhagov anısına ithaf edilmişti.

Magaruf Ramazanoviç 40 yıl boyunca Kubina öğrencilerine beden eğitimi derslerini vermiş ve son senelerinde ise pedagoji kolektifini yönetimi ile ilgilenmiş, sadece meslektaşları arasında değil, köylüler arasında da büyük saygı görmüş, öğrenciler ise onu yumuşaklığı ve mesleğine bağlılığından dolayı çok severlermiş. Yarışmanın düzenlenmesine Arhagovlar sülalesi aktif olarak katıldı. Turnuvanın açılışında Magaruf Ramazanoviç’in amcasının oğlu Abaza Bölgesi başkanı Kurmanbi Arhagov, oğlu Zamirgali, yarışmanın baş hakemi Hasan Arhagov düzenleyicilere onlar için çok değerli olan kişinin anılmasından dolayı şükranlarını bildirdiler. Turnuva katılımcılarını okulun müdürü Umar Kuraçinov selamladı.

Turnuvaya Kubina, İnjiç-Çukun, Kara-Pago ve Elburgan takımları katıldı. Onlar 5 yarışma türünde 13 çeşit ödül için yarıştılar. Elburgan’ın sporcuları herkesten daha yüksek başarıyı göstermiş olup, 5 birinci, 3 ikinci ve 4 üçüncü sıraların sahibi oldular. İkinci sıraya Kara-Pago, üçüncüye de Kubina yerleşti.

Bireysel sıralar ise şu şekilde paylaşıldı:

Barfikste kendini yukarı çekme
18 yaştan daha büyük gençler:

1. Muharbi Napşev (Elburgan) – 51 kere
2. Rasim Dahçukov (Kara-Pago) – 31 kere
3. Rasul Gotov (Kubina) – 30 kere

17 yaşına kadar gençler
– 38 kere
1. Umar Dohtov (Kara-Pago)
2. Muhtar Koyçev (Elburgan) ve Alim Kopsergenov (İnjiç-Çukun) – 28 kere
3. Ammar Arhagov (Kubina) – 17 kere

17 yaşına kadar kızlar
1. Anastasiya Uzdenova (İnjiç-Çukun) – 17 kere
2. Olesya Tabulova (Elburgan) – 16 kere
3. Milana Hurya (Kubina) – 12 kere

İki elin gücü ile yükselme
18 yaşından büyük gençler

1. Muharbi Napşev (Elburgan) – 19 kere
2. Timur Hutov (Kubina) – 18 kere
3. Zaur Mukov (Kara-Pago) – 16 kere
17 yaşına kadar gençler
1. Albert Kenjev (Kubina) – 26 kere
2. Umar Dohtov (Kara-Pago) – 22 kere
3. Alip Kopsergenov (İnjiç-Çukun) ve Alan Tabulov – 6 kere

Asimetrik barda şınnav çekme

18 yaşından büyük gençler
1. Rasum Dahçukov (Kara-Pago) – 60 kere
2. Ramazan Hunov (Kubina) – 54 kere
3. Zurab Kadıjev (Elburgan) – 53 kere

17 yaşına kadar gençler
1. Aleksey Çekalov (Kubina) – 40 kere
2. Amiran Hunov (Kara-Pago) – 38 kere
3. Damir Hocev (Elburgan) – 33 kere

Düz ayakları barfikse getirme
18 yaşından büyük gençler

1. Damir Şayev (Elburgan) – 40 kere
2. Azamat Kışmahov (Kubina) – 24 kere
3. Murat Arhagov (Kara-Pago) – 23 kere

17 yaşına kadar gençler
1. Muhamed Bagov (İnjiç-Bagov) – 26 kere
2. Umar Dohtov (Kara-Pago) – 25 kere
3. İslam Bicev (Kubina) – 21 kere

18 yaşından büyük kızlar
1. Aysat Hurya (Kubina) – 16 kere
2. Salima Haratokova (Kara-Pago) – 16 kere
3. İna Laguçeva (Kubina) – 15 kere

17 yaşına kadar kızlar
1. Anastasiya Uzdenov (İnjiç-Çukun) – 40 kere
2. Samira Kışmahova (Kara-Pago) – 32 kere
3. Aza Gumjaçeva (Elburgan) – 31 kere

Yer seviyesinde ellerle şınnav çekme
18 yaştan daha büyük gençler

1. Murat Koyçev (Elburgan) – 82 kere
2. Rasim Dahçukov (Kara-Pago) – 81 kere
3. Arsen Karasov (Kubina) – 64 kere

17 yaşına kadar gençler
1. Asad Ksalov (Elburgan) – 150 kere
2. Stanislav Kışmahov (Kara-Pago) – 103 kere
3. Danal Balov (Kubina) – 97 kere

17 yaşına kadar kızlar
1. Anastasiya Uzdenova (İnjiç-Çukun) – 105 kere
2. Olesya Tabulova (Elburgan) – 71 kere
3. Dayana Arhagova (Kara-Pago) – 50 kere

Galip ve ödüllüler “Alaşara” kuruluşundan diploma, madalya, kupa ve “Ayhahatsa” turnuvası logolu tişörtleri aldılar.

Turnuvanın partneri olan “Poliglot” Uluslararası Koleji kendi özel ödülleri koydu – “Atletik” antreman salonuna aylık abonelik. Onlar yarışmanın beş öne geçen katılımcısına verildi.

Turnuvanın partneri olan “Poliglot” Uluslararası Koleji kendi özel ödülleri koydu – “Atletik” antreman salonuna aylık abonelik. Onlar yarışmanın beş öne geçen katılımcısına verildi.

Turnuvanın partneri olan “Poliglot” Uluslararası Koleji kendi özel ödülleri koydu – “Atletik” antreman salonuna aylık abonelik. Onlar yarışmanın beş öne geçen katılımcısına verildi.

Turnuvanın partneri olan “Poliglot” Uluslararası Koleji kendi özel ödülleri koydu – “Atletik” antreman salonuna aylık abonelik. Onlar yarışmanın beş öne geçen katılımcısına verildi.

Turnuvanın partneri olan “Poliglot” Uluslararası Koleji kendi özel ödülleri koydu – “Atletik” antreman salonuna aylık abonelik. Onlar yarışmanın beş öne geçen katılımcısına verildi.

Turnuvanın partneri olan “Poliglot” Uluslararası Koleji kendi özel ödülleri koydu – “Atletik” antreman salonuna aylık abonelik. Onlar yarışmanın beş öne geçen katılımcısına verildi.

Turnuvanın partneri olan “Poliglot” Uluslararası Koleji kendi özel ödülleri koydu – “Atletik” antreman salonuna aylık abonelik. Onlar yarışmanın beş öne geçen katılımcısına verildi.

Turnuvanın partneri olan “Poliglot” Uluslararası Koleji kendi özel ödülleri koydu – “Atletik” antreman salonuna aylık abonelik. Onlar yarışmanın beş öne geçen katılımcısına verildi.

Köyde Spor

Abaza köylerinde toplu spor çeşitlerinin geliştirilmesi “Alaşara” Derneği’nin öncül amaçlarından bir tanesidir. Sadece son aylarda toplumsal kuruluşun inisiyatifi veya desteği ile onbeşten fazla spor turnuvaları düzenlendi.

Staro-Kuvinsk’te köyün emektar sporcularına adanmış mini-futbol turnuvası gerçekleştirildi. İnisiyatif sahipleri Muhamed Kujev, İsmail Kapov ve Zaur Dzugov oldular.

26 ekimde Staro-Kuvinsk okul sahasında turnuvanın esas kupasını almak üzere altı futbol takımı toplandı: Çerkessk ve Stavropol Bölgesi’nin Staro-Kuvinsk kökenlileri ve köy takımları “Yug (Agvahkt)”, “Tsentr (Akıtvta)”, “Sever (Alagkt)” ve “Şkola (Apharta)”.

Turnuvanın sonucunda tüm ödüllü sıralar köy futbolcularının oldu. Üçüncü sırayı Şkola takımı elde etti. İkinci sıraya Yujnyy Mikrorayon yerleşti. Yarışmanın en güçlü takımı ise “Tsentr (Akıtvta)” oldu. Özel ödüller şu şekilde paylaşıldı:

“En iyi kaleci” – Sagov Alan, “Şkola (Apharta)”;
“En iyi koruma” – Yaşev Aslan, “Yug (Agvadahkt)”;
“En iyi golcü” – Darmilov Elmar, “Tsentr (Akıtvta)”;
“Turnuvanın en iyi oyuncusu – Aganov Astemir, “Tsentr (Atıtkvta)”.

6 yaşında Murid Kilba “Turnuvanın en genç oyuncusu” şeklinde özel ödülün sahibi oldu. O, genç yıllarında aktif hayat duruşundan dolayı Zurab Lafişev’den özel tasarlanmış tişört ve kepten oluşan özel hediye aldı. Törenin müsebbipleri unutulmadı. Köylü emektar sporculara “Staro-Kuvinsk” logolu “Amts” hatıra tişörtleri hediye edildi.

Kazma’da emektar futbolcular arasında “KÇC Abhaz Gönüllü Askerler Birliği’nin” Kupası için geleneksel futbol turnuvası düzenlendi. O her yıl “Apsadgl” Birliği’nin güdümünde geçiyor ve onunla KÇC Halk Meclisi milletvekili KÇC Dzugov ilgileniyor.

Bu sene üçüncü turnuvaya sahanın sahipleri dışında Staro-Kuvinsk, Psij, Elburgan ve Kara-Pago’dan emektar futbolcular katıldı. Ezeli dost-rakipleri Psijluları penalti vuruşlarında yenerek Staro-Kuvinskliiler zaferi kutları. İkinci sıraya Psij, üçüncü sırada ise Elburganlılar yerleşti.

Bazı futbolcular özel hediyelere layık görüldü. Psij’den Valeriy Malhojev 7 gol ile turnuvanın en iyi golcüsü oldu. En iyi kaleci Aslan Baterbiyev, en iyi savunmacı ise hemşehrisi Murat Kardanov, en iyi oyuncu da Psij’den Daniyel Kablahov seçildi. Bir tane daha Psijli Karabit İonov en yaşlı oyuncu ödülünü aldı.

İnjiç-Çukun’da M.Z. Çukov adlı Genel Eğitim Okulu 2008-2010 y. doğumlu öğrencileri arasında mini-futboldan açık turnuvası düzenlendi. O, Elburgan, Krasny Vostok, Kara-Pago, Kazma, Koş-Habl, Zeyuko ve İnjiç-Çukun’un kendinden 7 takımı biraraya getirdi. Turnuva inisiyatifini dillendiren ev sahiplerin antrenörü Tahir Cucuyev idi. Onun öğrencilerinin yarışmaya herkesten daha hazırlıklı oldukları ortaya çıktı ve birinci oldular. İkinciler – Elburgan’ın öğrencileri, üçüncüler de Krasny Vostok’un öğrencileri oldu.

Kendi türünde en iyiler kaleci Malik Cemakulov, savunma oyuncusu Arianna Kantemirova ve forvet Azamat Kurçev kabul edildi. En iyi oyuncu ödülünü ise Aslan Thagolegov aldı.

İnjiç-Çukun satranç severleri kabul etti. Okulun emekli öğretmeni Candarov Amin Bilyaloviç’in 75 yıllık jübilesine yarışmayı yerel genel eğitim okulu düzenledi ve ona İnjiç-Çukunlular ile birlikte, Çerkessk ve Erken-Şahar’dan misafirler katıldı. Satranç yarışmalarının başlamasına kadar pedagoji kolektifi satranç düşkünü öğretmenlerinin jübilesini kutladılar. Törenin müsebbibi hakkında çok sayıda güzel ifadeyi okulun müdürü Fatima Hatkova ve de arkadaşları, meslektaşları, öğrenciler kullandı. Fatima Yeruslanovna kolektifin adına Amin Bilyaloviç’e satranç tahtasını hediye etti.

Yarışmanın katılımcıları üç gruba ayrıldı: 18 yaşına kadar erkekler, 18 yaşına kadar kızlar ve 18 yaşından büyük erkekler.

Kızlar arasında tüm ödülleri ev sahipleri elde etti: Aliya Aciyeva, Lina Biceva, Zarina Cundubayeva. Erkekler arasında Erken-Şahar’dan Muhammad Karasov herkesi geçti. İnjiç-Çukun’dan Alim ve Beslan Kopsergenovlar uygun şekilde ikinci ve üçüncü sırayı paylaştı. Bir tane daha Erken-Şahar’dan ikinci sırayı elde ederek erkekler arası turnuvanın ödülleri arasına girdi. Burada galibiyeti ise Ali Tsekov elde etti. Üçüncü sıranın sahibi de Adam Candarov oldu.

“Galibiyet Çabası” özel ödülüne Astemir Tlyabiçev layık görüldü.

Psij Spor Salonu’nda 2008-2009 arası erkekler arasında düzenlenen dzudo açık yarışması görkemli geçti. O, Psij Toplumsal Meclisi tarafından organize edilmiş olup, Abaza Bölgesi ve M.Z. Çukov adlı Genel Eğitim okulu de destek verdiler. Ona Cumhuriyetin çeşitli şehir ve bölgelerinden 150 öğrenci katıldı. Yarışma 10 ağırlık türünde geçiyordu. Galip ve ödül sahipleri arasında üç Psijli vardı: Mussa Kışmahov, Nurali Abitov birinci sıraları elde ettiler, Malik Kışmahov – üçüncüyü.

Kablahov Oleg Romanoviç’in anısına voleybol yarışmaları Krasny-Vostok’ta geçti. Güçleri ile ölçüşmek için 5 köyün takımı buraya toplandı: İnjiç-Çukun, Elburgan, Kubina, Kazma ve Krasny Vostok. Misafirlerin dirençli mücadelesi ve çok güzel oyununa rağmen ev sahiplerini yenmek mümkün olmadı. Turnuvanın galibi Krasny Vostok köyünün takımı oldu. İnjiç-Çukunlu

sporcular ikinci sıranın sahipleri oldu. Ödül sahipleri üçlünün sonuncusu Kubina’nın voleybolcuları idi.

Ayrıca, özel ödül türleri de verildi. Hartsızov Asker – en iyi servis; Balov Muhamad – en iyi blok; Cucuyer Tahir – en iyi hücum oyuncusu; Ekzekov Marat – en iyi oyuncu; Gapov Edik – en büyük yaş sahibi oyuncu.

Elburgan köyü doğumlu Kuzey-Kafkasya Devlet Akademisi öğrencisi “Alaşara” Derneği gönüllüsü Zaur Meremkulov “Alaşara” Derneği Abaza halkı sivil inisiyatifleri destekleme alanında “Alaşara” Derneği’nin hibesinin sahibi oldu. O, SSCB Savunma Bakanlığı Merkezi 4’ncü İlmi-Araştırma Enstitüsü’nün yüksek ilmi çalışanı mühendis-binbaşı, özel askeri ilmi okulu oluşturan teknik ilimleri adayı Anatoliy Aysoviç Tukov’un anısına masa tenisi turnuvasını düzenlemek için başvurdu.

“Niçin tennis? Çünkü o gençler arasında futbol, voleybol, güreş vb. gibi fazla popüler değildir. Gerçeği ise tennis çok çekici, güzel, tutkulu spor çeşididir” diyor Zaur Meremkulov.

Zaur projesini 26 ekimde öz Elburgan okulunda gerçekleştirdi. İnjiç-Çukun, Kazma, Krasny Vostok, Kubina, Novo-Kuvinsk ve tabii ki Elburgan’dan temsilcilerin katıldığı yarışma çok neşe içerisinde ve dostluk ortamında geçti. Katılımcılar cinsiyet ve yaşa bağlı olarak birkaç gruba ayrıldılar. Erkekler arası turnuva birkaç yaş grubunda geçiyordu: 2005-2002, 2001-1979 doğumlular ve 41 yaş geçenlerin dahil edildiği büyük yaş grubu. İki kızlar grubu 14 ile 17 yaş arası orta okul ve lise öğrencileri ve 18 yaşından daha büyük olan yetişkinler arası oluşturuldu.

Gençler arasında Novo-Kuvinsk’ten Leon Gumba galibiyeti elde etti, aynı köyden Muhab Akbaşev ikinci oldu. Turnuvanın ev sahipleri bu kategoride Muhtar Koyçev’in elde ettiği üçünlükle yetindi.

Erkekler arası ikinci kategoride Elburganlı Aslan Nakohov ile Muradin Koyçev ikinci ve üçüncü sıranın sahibi oldular, ilk sırayı ise burada da misafir – bu sefer Krasny Vostok’tan Marat Ekzekov elde etti.

Elburgan’ın tenisçileri en fazla başarıyı büyük yaş grubunda elde etti: burada Zama İonov birinci sıra, Sultan Meremkulov ikinci sıraya yerleşti. Üçüncü sıranın sahibi de Muhamed Dışekov Novo-Kuvinsk’ten oldu.

Kız öğrencileri arasında tüm kaideyi İnjiç-Çukun’dan kızlar elde etti: Lina Biceva, Dinara Kikova ve Elina Blenaova. Büyük yaş kadınlar grubunda ise İnjiç-Çukun’dan Tatyana Mhtse ve Dina Uşa uygun şekilde ikinci ve üçüncü oldu, galibiyeti ise Elburgan’dan Tatyana Meremkulova elde etti.

Herbir grupta bir de en iyi savunma ve en iyi servisin sahipleri belirlendi. İlk türde Tatyana Mhtse, Dinara Kikova, Zama İonov, Aslan Nakohov ve Muhab Akbaşev seçildi. İkincide ise Madina Meremkulova, Lina Biceva, Sultan Meremkulov, Marat Ekzekov ve Leon Gumba.

Abaza Atalarının Arhiz Dolaylarında İzleri

Abaza halkı için tarihlerini bilme en fazla öneme sahip meselelerdendir. Tarihi hatırd tutma nesillerin bağına koruma, ataların mirasına dokunma ve modern gençlerimizi en güzel halk gelenekleri ile yetiştirmeye yardımcı oluyor. Abazaların ataları eskilerde Kafkasya Sıradaglarının her iki tarafında yaşardı. Karaçay-Çerkesya ve Krasnodar Bölgesi'nin dağlık bölgeleri – Aşuy ve Aşhar kabilelerinin eskilerden yaşadıkları bölgedir. Fakat günümüzde söz konusu topraklarda sadece coğrafi adlandırmalar kalmıştır.

Ne yazık ki, Abaza halkının temsilcilerinden tarih konusunda bilgisi ile övünebilecek kişi sayısı fazla değildir. “Alaşara” Derneği Gençlik kolları söz konusu

yanlışlığı giderme kararını alarak çok original yöntemi seçmiştir. 8 kasımda “Atalarımızın İzinden” tarihsel gezilerin sıradaki üçüncüsü Arhiz köyünün dolaylarına gerçekleştirmiştir. Ona 20’den fazla kişi katılmış olup, aralarında Abaza Bölgesi turizm öğretmeni Amir Cucuyev ve “Alaşara’nın” çalışanları da vardı.

Gezinin katılımcıları sabah erkenden artık Romantik köyüne ulaşmış. Orada Psış nehrinin yukarılarına doğru yaklaşık 6 saat sürecek yolları başlamış. Söz konusu güzergah boşuna seçilmemişti. İşte Maruha ve Sançer geçitlerinin yakınlarında bulunan söz konusu patika üzerinden Abaza ve Abazların ataları eski zamanlarda ilişki kurmuşlardır.

Gidilen yolun genel uzunluğu 7 kilometre kadardı. Güzel manzara, dağ havası ve lezzetli öğle yemeği hariç, gezinin katılımcıları Abaza halkının tarihine gezinti zevkini tadabildiler. “Alaşara” kuruluşunun çalışanı Murat Gedugov Abazların Kuban topraklarında eskiden varlıkları, Kuzey Kafasya’ya gelişleri ve Karaçay-Çerkesya’da Abazaların atalarından geri kalan arkeoloji anıtlarından bahsetmiş.

Gezinin katılımcıları çok yeni şeyi öğrenmiş ve tarihsel geziden memnun kalmışlar. “Atalarımızın İzinden” projesi bu sene için tamamlandı, fakat gelecek yıl mutlaka devam edecektir. Sıcak giysi, sırt çantası ve güzel keyfi depolayın. Önümüzde bizi çok ilginç ve öğretici şey beklemektedir!

İnçiç-Çukun “Aşahv” Oyununun Galibi Oldu

“Poliglot” Uluslararası kolejde “Alaşara” kuruluşu tarafından düzenlenen Abaza halkının tarihi, kültürü ve dilini bilme ile ilgili “Aşahv” bilgi yarışması düzenlendi. Ona Abaza köyleri Psij (iki okul), Elburgan, İnçiç-Çukun, Kara-Pago, Novo-Kuvinsk ve Staro-Kuvinsk’ten 7 okul takımı katıldı. Öğrenciler, birçoğunun okul programının dışına çıktığı Abaza konulu soruları cevaplandırıyor. Söz konusu oyunda galibiyeti elde etmek için sadece halkın tarih ve kültürünü bilmek yeterli olmayıp, aynı zamanda Abaza halkının güncel olaylarından da haberdar olmaları gerekiyordu.

Çocuklar ve onları hazırlayan öğretmenleri yarışmaya katılmaya çok ciddi yaklaşmış, birçoğu aynı tür kıyafetlerle gelmiş, Psij köyü “Marasta” jimnazisinin takımı ise oyunun katılımcılarını tanıtırken, tam bir şiirli sunumu hazırlamışlar.

Soru ve ödevler herbirinde 10 sorunun bulunduğu 4 konulu bloka ayrılmıştı. Oyunun sunucusu “Abazaşa” Gazetesi’nin gazetecisi Ruslan Klıçev’ti. Oyunu hazırlayanlar – “Alaşara” Derneği “Gençlerin Gelişimi” bölümünün yöneticisi Bella Mambetova ve onun yardımcıları – gönüllüler, organizasyonun tüm ayrıntılarını düşünmüşler ve soruların çok olmasına rağmen yarışma

bir nefeste tamamlanmıştı. Jüri üyeleri “Poliglot” kolejinin müdür yardımcısı Tarih İlimleri adayı Rustam Dagujiev ve “Alaşara” Derneği Bilgi-Analitik bölümünün yöneticisi Georgiy Çekalov soruların doğru cevaplanmasını denetliyordu.

Oyunun sonucunda en fazla doğru cevabı “Aşhark” takımı (İnçiç-Çukun) verdi. Takım Alim Kopsergenov, Aliya Aciyeva, Amra Kargayeva ve Diana Blenaova’dan oluşuyor olup, hazırlayan öğretmenleri Oksana Abdullahovna Aciyeva idi. İkinci sırada Staro-Kuvinsk’ten “Aşharaa” takımı (oyuncular: Amina Dzıba, Liliya Aşba, Alina Takuşinova, Beslan Kotsba, öğretmen: Zemfira Hamidovna Şenkaov), üçüncü – Kara-

Pago’dan “Nalkvitnalmaz” takımı (oyuncular: Amina Kabalova, Karina ve Salima Haratokovalar, Samira Kişmahova, öğretmen: Fardaus Raufovna Daşçukova).

“Okul öğrencilerin oyunumuza katılımını sağlayan Abaza Bölgesi Yönetimi; mekanı sunan “Poliglot” koleji müdürü Marjan Aysanovna Dagujyeva; ses cihazları için “Abazgi” grubuna; oyunun hazırlanması ve düzenlenmesinde büyük yardımlarda bulunan görevlilerimiz Jenya Veliçko, Rita Hamşova, Liza Lamkova, Aşat Hurya ve özellikle de Zaur Meremkulov’da büyük şükranlarımı belirtmek istiyorum” dedi Bella Mambetova.

Proje Tamamlandı

“Alaşara” Derneği “Aile ve Çocuklar” bölümü “Nesillerin Bağı” projesini tamamladı. Proje çerçevesinde öğrenciler için Abaza köylerinin tarihi ve turistik yerlerine geziler düzenlendi ve onda köyün mudavimleri köylerin hikayelerini ve farklı yerlerle ilgili efsaneleri anlattılar. Proje yazın Krasny Vostok’ta başlamış oldu. Ekim-kasımda daha dört faaliyet Staro-Kuvinsk, Kazma, Psij ve Elburgan’da geçti. Genel itibarı ile ona 175 kişi katıldı. En fazla katılımı Kazma sakinleri gösterdi. 69 çocuk geziye sadece istekli katılmakla kalmayıp, Hamzat Tsekov’un Kazma bozkırlarında Malo-Abazinsk, Abaza-Habl ve Tapanta’nın nasıl meydana geldiğinin anlattıklarını büyük ilgi

ile dinliyordu. Diğer köylerin tarih konusunda bilgileri Hasan Dzıba (Staro-Kuvinsk), Muharbi Kucev (Psij) ve Muhamed Tukov (Elburgan) idi.

“Çocuk ve Aile” Bölümü’nün yöneticisi Natella Cemakulova’nın düşüncesine göre proje bilgi yönden zengin ve ilginç oldu. O nesiller arası kaybolmak üzere olan bağların yeniden canlandırılmasını sağlayıp, büyük ve küçüklerin birbirine anlatacak ve birbirlerinden öğrenecek şeylerin mevcudiyetini gösterdi. Umarız, söz konusu buluşmalardan sonra küçükler büyüklere daha çok müracaat edecek, büyükler de çocuklarla tecrübe ve bilgilerini daha istekli olarak paylaşacaktır.

Ekoloji Etkinliği

“Alaşara” Derneği “Tıp Bölümü’nün” Krasny Vostok ve Kazma’da iğne yapraklı ağaçların fidelerin dikimi ile başlayan “Kendi soyunun ağacını dik” ekoloji etkinliği bu sene de devam etti. Onun düzenlemesi için İnçiç-Çukun, Staro-Kuvinsk ve Novo-Kuvinsk seçildi. Üç köyde 150 mazi ağacı ve göknarlar – herbirinde 50 fide dikildi. Etkinliğe genel itibarı ile 500 civarında insan katıldı.

“Bu tür faaliyetler sadece ekoloji durumunu iyileştirmek ve yaşam ortamının kalitesini yükseltmekle kalmayıp, yetişen neslin ekoloji kültürünü şekillendiriyor. Etkinliğe okul ve kreş öğrencileri olan çocuklar da aktif olarak katılıyor. Ve bu daha çok semboliktir. Çünkü çocuklar ve ağaçlar bazı konularda benzerlik gösteriyor: her sene daha fazla büyüyerek ve güzelleşerek onlar yetişmektedir.” dedi “Alaşara” Derneği “Tıp” Bölümü yöneticisi Madina Ekzekova.

İnçiç-Çukun’da ağaç dikimi “Abazaşa” Kültür-Sağlık Bakımı parkının alanında gerçekleştiriliyordu. Köyün Yönetimi gerekli teknik ve yardımcı çalışmaların yapılmasının sağlanması, köyün sakinleri de park alanını daha önce dikilen, fakat kurumuş ağaçlardan temizleme ve de çevre boyunca gerekli çukurların kazmaları ile etkinliğe destek verdiler. Büyüklerin örneği ve denetimi

altında çocuklar da çalışıyordu. Onlar küreklele çalışarak kazıları topraklarla dolduruyor ve su döküyorlardı. Çocuklar ileride parka gelerek fidelerin bakımı ile ilgilenecekleri konusunda söz verdiler.

Novo-Kuvinsk’t’e fideleri okul ve sinemanın önünde diktiler. Çalışmaların organizasyonunu okulun müdürü İna Borisovna Adzinova üzerine aldı ve gönüllü çalışmaya sadece okul öğrencilerini değil, köy sakinlerinin çoğunu da çağırdı. Ortak çalışma ile iğne yapraklılarla park patikalarını 6 sıra şeklinde mazi ağacı ve göknarlardan oluşturdular. Fidelerin daha iyi korunması için tüm alanı çitle çevirdiler.

Staro-Kuvinsk’te park şu an bütçenin paraları ile inşa edilmektedir. Bu yüzden köy yönetimi ile anlaşarak “Alaşara” Derneği merkezi sokakta evlerin önünde fideleri dikme kararını aldı. Evlerin sahipleri evlerinin önündü güzel ağaçların büyüyeceğine sevinmiş olup, zevkle onları dikiyor. Söz konusu çalışmada büyüklere çocuklar büyük istekle yardımcı oluyordu. Hatta iki yaşında Amir Aciyev de büyüklerden geri kalmayı istemeyip, küreği ele aldı.

Etkinliğin bu seneki son aşaması ise 18 aralıkta Elburgan köyünün dinlenme parkında fideleri dikme oldu. Şu anki kış havası güzel olup, buna izin veriyor.

Baş editör – G.K. Çekalov

Redaksiyonun adresi:
369000, Çerkesk ş., sk. Dovatora, 17.
Telefon: 8(8782)20-81-17.
E-posta: info@alashara.org

Gazete Karaçay-Çerkes Cumhuriyeti Bağlantı, Bilgi Teknolojileri ve Çoklu İletişim Alanında Federal Hizmetler Yönetimince kaydedilmiştir. Şehadetname Pİ No: TU09-00080 30 aralık 2015 y.

“Periodika Stavropolya” Yayın Evi” GAU SK baskısı yapılmıştır. 356240, Stavropol Bölgesi, Mihaylovsk ş., Lenina sk., 154. Sipariş 3339.
Gazete yayına eklenmiştir: grafiği 15.00, gerçek – 15.00.

Sahibi, baskı sahibi “Alaşara” Derneği: 194358, Sankt-Petersburg ş., Engel cd., d. 154/A.
İnternet sitesi: alashara.org
Tiraj – 6000 adet
Bedava olarak dağıtılıyor

12+